

202
skäl att
rösta på
Moderaterna

Moderaterna i Lerums kommuns valmanifest | Valet 2022

ÖRN

4

Möjligheternas politik

6

En trygg skola i framkant

11

Ett varmt stöd, en varm omsorg

19

Trygghet - för frihetens skull

27

En grön höger

35

Jobb och företagande

44

Leva och bo

57

En trygg samvaro för kvinnor och barn

62

Ett rikt kultur- och fritidsliv

70

Ordning och reda i ekonomin

Möjligheternas politik

Det är tack vare ett starkt civilsamhälle, föreningsliv, en bra skola, drivna och engagerade samhällsmedborgare samt näringsidkare som Lerums kommun är så fantastisk

Dessa delar måste beaktas, värnas och framförallt utvecklas för att göra Lerums kommun ännu bättre. För detta finns det endast ett parti - Lerums samlingsparti som får rätt saker gjorda och som har lång erfarenhet av att, i styrande majoritet, göra det.

Detta valmanifest är vår politik för ett Lerums kommun dit många nybildade småbarnsfamiljer bosätter sig och verkar. Ett Lerums kommun där många vill spendera sin tid som äldre. Det är denna politik som kommer leda till att Lerums kommun får ett näringslivsklimat i världsklass, att det skapas jobb och att vår kommunala ekonomi stärks. Att företag kan etableras, växa och anställa. Vår politik säkerställer även att våra skolor ger varje elev möjligheten att utvecklas. Att de som spenderar sin tid som äldre i vår kommun får den hjälp och stöd som kan behövas, där anhöriga ses som en resurs att inkludera i alla de processer som rör deras anhöriga.

Det är denna politik som fortsättningsvis ska säkerställa att Lerums kommun är ett rent, tryggt och attraktivt område där människor vill bo, leva och verka i. Våra gemensamma ytor ska hållas fria från skadegörelse, klotter och nedskräpning. Vi ska säkerställa liv, rörelse och mänsklig närvaro på våra gator och torg. Detta kommer vi genomföra genom att stimulera ideella föreningar och se till att nattvandrare såväl som fältpatruller är aktiva även under obekväma tider på dygnet. Vi ska fortsätta att identifiera otrygga platser i kommunen och individuellt bedöma vilka trygghetsåtgärder som passar på den specifika platsen. Ett exempel på trygghetsåtgärder är trygghetskameror, som på våra pendelstationer, men det kan även gälla övriga trygghetsåtgärder.

Att trygga den yttre säkerheten räcker dock inte. Vi har därför tagit fram ett gediget material för att även säkra tryggheten i hemmet.

Lerums kommun ska bli Sveriges bästa kommun i arbetet mot mäns våld mot kvinnor. Detta har blivit allt viktigare på grund av pandemin.

Moderaterna vill att alla ska få möjligheten att växa upp i en trygg och säker kommun med närheten till vatten, natur, rekreationsområden, kulturupplevelser samt föreningsverksamhet. Att man under sin uppväxt kan testa på det mesta.

Att man får testa att spela gitarr i kulturskolans lokaler, innebandy i Rydsbergshallen eller Hjällsnäshallen och tennis i Lerums tennisklubb. Att man får möjligheten till att lära sig knyta knopar som scout och engagera sig politiskt. Detta görs genom att ta vara på starka krafter och viljor.

Moderaterna är Lerums samlingsparti för det är här som varje kraft för att förbättra Lerums kommun samlas.

Vi vill göra en redan bra kommun ännu bättre!

Viktor Lundblad

Kandidat till kommunstyrelsens ordförande

En trygg skola i framkant

Lerums kommun har under en lång tid haft bra skolor med goda studieresultat. Ett av många skäl till att folk väljer att flytta till Lerums Kommun är just våra trygga skolor

Målet med vår politik är att säkerställa att varenda elev, oavsett bakgrund, ska ha de kunskaper och färdigheter som krävs för att klara fortsatta studier, jobba och vara en del av samhället. Alla elever ska kunna utvecklas efter sina förutsättningar och de som har störst behov av hjälp ska även få mest stöd. Alla elever ska mötas av positiva och höga förväntningar samt tydliga kunskapskrav. Lerums kommun ska ha en kunskapsskola som tror på sina elever och som sätter deras behov i första rummet.

Kunskap i fokus

För att kontinuerligt följa upp och skapa en egen kommunal uppfattning vad gäller rättning i skolan ska kommunen centralt göra stickprov på skolresultat för att minska godtycklig bedömning och standardisera.

Obligatorisk lovskola ska erbjudas elever som slutat årskurs åtta och som är i riskzonen för att inte bli behöriga till gymnasiet under nästa årskurs. Obligatorisk lovskola ska även erbjudas till elever som slutat årskurs nio utan att ha blivit behöriga till gymnasiet. Den obligatoriska lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven har avslutat årskurs 8 eller 9 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. Om eleven har deltagit i frivillig lovskola som ordnats tidigare under läsåret ska skolan erbjuda färre timmar än 50 i den obligatoriska lovskolan. Den sammanlagda tiden för den enskilda elevens deltagande i lovskolan får dock inte understiga 50 timmar. Detta är viktigt för att säkerställa att Lerums kommuns elever får den undervisningstiden som krävs för att nå kunskapsmålen.

Elever som inte har godkända betyg i matematik, engelska och svenska/svenska som andraspråk, ska gå lovskola vecka 24 och 25 för att vara berättigade ett feriejobb. Om du av din skola bedöms att inte få godkända betyg ska du anmäla dig till lovskolan för att fortsatt vara aktuell för ett feriejobb.

Under lovskolan får du möjlighet att studera mot godkända betyg i ovan nämnda ämnen. Efter 50 timmar genomförd lovskola är du sedan berättigad att kunna få ett feriejobb under sommaren.

Lerums skolor har en kalenderårsbudget eftersom skolan måste underordna sig den kommunala styrningen. Det försvårar för rektorer att lägga budget eftersom skolans verksamhet följer läsåret. När rektorerna lägger budget i december vet de inte vilka elever de har i augusti följande år. För att elever inte ska bli utan behöriga lärare och stöd när ett nytt läsår börjar bör Lerums kommun införa en läsårsbudget för de kommunala skolorna.

Vi vill

- 1** Införa kommunövergripande rättning av prov i ord- och läsförståelse i svenska, engelska och matematik.
- 2** Införa obligatorisk lovskola för elever som inte når kunskapsresultaten.
- 3** Att elever som inte har godkända betyg i matte, engelska och svenska ska erbjudas lovskola. För dessa elever ska deltagande i lovskolan vara ett villkor för att få ett feriejobb i kommunens regi.
- 4** Ställa krav på godkända betyg i matte, engelska och svenska för att erhålla ett feriejobb.
- 5** Införa läsårsbudget i Lerums Kommun.
- 6** Införa ett stöd till elever som både har det tufft i skolan och elever som ligger i framkant.
- 7** Bygga fler grundskolor i Lerums Kommun för att stärka det fria skolvalet.
- 8** Verka för att våra skolor ska utbilda eleverna i användandet av digitala verktyg.
- 9** Att alla utbildningsprogram på Lerums gymnasium ska erbjudas att delta i Ung Företagsamhet och skapa UF-företag.

Lugn och ro i klassrummen

Lugn och ro i klassrummet vilket hjälper elever som behöver extra stöd och som inte heller kan få lugn och ro hemma. Ordningsomdömen är inga betyg men ligger till grund för att vara en visare vilka elever som behöver extra hjälp av olika anledningar, exempelvis koncentrationssvårigheter.

Den enskilda skolan ska inte ansvara för elever som av olika anledning inte kommer till skolan. Ansvaret är för stort, tidskrävande och resurskrävande samt att vissa skolor har fler hemmasittare än andra. Därför behöver ansvaret för hemmasittare ligga centralt.

Vi vill

- 10** Införa ordningsomdömen och utbildnings-fokuserade klassrum.
- 11** Införa en kommunövergripande arbetsmetod och resurs för hemmasittare.
- 12** Minska den psykiska ohälsan och öka tryggheten genom en satsning på skolkuratorer och mer vuxen närvaro.
- 13** Att skolan ska vara ren, snygg och trygg.

Rätt stöd för elever och lärare

Alla elever är olika och har olika förutsättningar. Därför ska inte alla elever stöpas i samma mall, utan bli omhändertagna efter elevens behov. Lerums kommun arbetar redan idag med undervisningsgrupper där elever i olika åldrar arbetar tillsammans i våra klassrum. Detta arbete vill vi sprida till fler av våra skolor eftersom vi menar att elevers ålder inte går före elevens betyg eller kunskaper. Detta innebär inte att åldersbaserade klasser helt och hållet ska avvecklas utan snarare att undervisningsgrupper får vara ett komplement i undervisningen. Detta säkerställer också att elevers prestationer kan förbättras med hjälp av specialundervisning. I detta ska kommunen särskilt söka speciallärare.

I detta arbete behöver lärarassistenternas roll i vår skolstruktur utvärderas i syfte att ta reda på deras bidrag till kunskapsöverföring i form av minskad administration för lärare. Detta är viktigt eftersom kommuninvånarnas skattemedel ska värnas och bidra till att elevers kunskapsresultat höjs genom ökade förutsättningar. Utredningen behöver även se över huruvida det finns bättre sätt att minska den administrativa bördan för våra lärare.

Vi vill

- 14** Utvidga särskilda undervisningsgrupper.
- 15** Utvärdera de kommunala lärarassistenterna.

Valfrihet

Lerums kommuns elever ska ha ett stort utbud av skolverksamhet av hög kvalitet. Utbudet ska skapas genom en samverkan mellan olika skolhuvudmän oavsett om dessa är fristående eller kommunala. Olika valbara skolalternativ ska presenteras så att elevernas möjlighet att välja underlättas. För att främja valfriheten för våra elever ska en policy för friskolor tas fram. Policyn ska hantera frågor som rör gymnasiepeng, skolpeng, lokalfrågor såsom tillgång till lokaler, internhyra, lokalplanering, samverkansformer och kvalitet. Detta är viktigt för att säkerställa valfriheten, men också förutsägbarheten. Inga oseriösa aktörer ska vara välkomna att bedriva skolverksamhet i Lerums kommun.

Vi vill

16 Ta fram en policy för friskoleetablering.

Ett varmt stöd, en varm omsorg

Lerums kommun visar, inte minst tack vare engagerade medarbetare och god ledning, allt bättre resultat vad avser kvalitet i äldreomsorgen.

Målet med vår politik är att ytterligare stärka kvaliteten i välfärden för våra äldre, präglad av självbestämmande, stor valfrihet såväl som värdigt och respektfullt bemötande, oavsett i vilken boendeform våra äldre medborgare väljer att leva.

Vi menar att vår kommun ska erbjuda lämpliga och goda boendeformer för människor i alla stadier av åldrande, inte minst för dem med vårdkrävande omsorg. Vi vill höja standarden, inomhus och utomhus, i befintliga äldreboenden, etablera självstyrande intraprenad på minst ett äldreboende. Vi vill även skapa trygghetsboenden/seniorboenden med hög servicegrad i alla kommundelar samt etablera äldreboende, integrerat med trygghetsboende, genom att anlita externa företag som har kompetens och erfarenhet av sådana boendeformer.

Ett viktigt förbättringsområde i kommunen är att minska antalet personal i hemtjänst som besöker hemmaboende omsorgstagare. Moderaterna vill skapa en verkligt trygg hemtjänst, ännu bättre tillmötesgå omsorgstagarnas behov och samtidigt bättre tillvarata personalens kompetens samt förbättra deras arbetsvillkor.

En värdig, respektfull och inspirerande äldreomsorg

Vår utgångspunkt är att varje människa är unik, med egna önskemål och intressen. Rätten till självbestämmande är lika viktig oavsett ålder. Den välfärd som betalas med våra gemensamma resurser ska därför präglas av stor valfrihet, hög kvalitet, ett värdigt bemötande och finnas tillgänglig för alla som behöver den.

Moderaterna vill forma en värdig, respektfull och inspirerande livs- och boendemiljö för alla våra äldre kommuninvånare. Vi ska erbjuda lämpliga, goda och flexibla boendeformer för de som behöver vård och omsorg dygnet runt, såväl som för de som på grund av ålderskrämpor eller påtvingad ensamhet i huvudsak söker ökad bekvämlighet, service och sällskap på gamla dagar.

På kort sikt vill vi arbeta intensivt för att höja standarden på befintliga byggnader inom Särskilt boende (SÄBO), både in- och utvändigt samt skapa god utomhusmiljö i anslutning till dessa.

Vi tror också på driftsformen intraprenad. Denna organisationsform tillämpas numera framgångsrikt i många av landets kommuner och innebär i korthet att ett boende drivs av personalen på boendet med utökat ledaransvar för ekonomi, personalplanering och resursanvändning. Intraprenaden är fortfarande kommunalt ägd och drivs under längre budget/resultat-perioder än traditionellt boende, till exempel 3-4 år, istället för 1 år.

Att driva en intraprenad ställer högre krav på ledarskapet, initiativrika och självständiga enhetschefer samt engagerad personal. Det framhålls genomgående att de boende och deras anhöriga upplever en högre grad av omsorg, omtanke, trivsel och service vid intraprenad-boenden. De organisatoriska och medarbetarmässiga fördelar som anges i olika utvärderingar är ökad ekonomisk medvetenhet, ökad delaktighet, ökat engagemang, ökad gemenskap bland personalen, bättre möjlighet att påverka sitt arbetsschema och sina arbetsförhållanden, liksom större frihet att utveckla bra arbetsmetoder. Få nackdelar anges.

De mest frekventa associationerna som angivits i enkäter är förtroende, tillit, möjligheter att utveckla, kreativitet, innovationer, samarbete, gemenskap, självständighet, egenmakt, driva eget, pionjäranda, delaktighet, inflytande och frihets känsla.

På längre sikt vill Moderaterna att det byggs trygghetsboenden i kommunen. Denna typ av service-/seniorboenden, mestadels i form av hyresrätter med varierande grad av service, förekommer också på många håll i landet. Bland storstadsregionerna utmärker sig Stockholm positivt med ungefär 450 lägenheter. Göteborgsregionen utmärker sig negativt med endast ett 30-tal sådana lägenheter. Högskolekommuner sticker ut med omkring 700 lägenheter sammanlagt, i trygghetsboende.

Flera byggföretag projekterar och förvaltar anläggningar för trygghetsboenden, SÄBO, LSS-boende samt verksamhetslokaler i anslutning till dessa på uppdrag av kommuner efter upphandling enligt LOU eller LOV. Driften sköts antingen av kommunen, traditionellt eller i form av intraprenad, alternativt i entreprenad med extern partner.

Det finns tveklöst ett stort behov bland äldre, pensionerade kommuninvånare som inte längre orkar ta hand om sina stora villor och lägenheter eller som blivit lämnade ensamma på grund av livspartners sjukdom eller bortgång. Många av dem är för friska för att komma in på äldreboende, men behöver sällskap och anpassad service, till exempel i form av städning eller annan hemtjänst.

Kombination av trygghetsboende och SÄBO

Trygghetsboende och SÄBO nära varandra med integrerade gemensamhetsutrymmen är ännu mer sällsynta i Sverige än enbart trygghetsboenden. Däremot ser vi en stor potential i denna boendeform.

Vi ser framför oss ett flervåningshus med olika stora lägenheter och ett SÄBO i marknivå med gemensamma utrymmen däremellan. Gemensamma sällskapsutrymmen, aktivitetsplatser och restaurang skapar närhet, trivsel samt välbefinnande för alla berörda. Tillgång till hemtjänst, omsorgsboende och omvårdnad som är anpassat efter individuella behov. Trygghet, service och komfort är nyckelorden. På detta sätt kan vi också undvika den påtvingade och negativa separation som ofta uppstår när ena maken flyttar till särskilt boende.

Restaurangverksamheten, präglad av näringsriktig kost, kan med fördel också göras tillgänglig för allmänheten på samma sätt som vid exempelvis Vegahemmet i Göteborg. Goda förutsättningar finns på Hedegården i Lerum.

Denna form av boende medför att personer med särskilt vårdbehov kan bo hemma längre. Detta i kombination med anpassning av vårdbehoven, rätt hanterat ökar effektiviteten, minskar resursbehoven, till exempel för hemtjänsten genom enklare logistik och blir därmed mer kostnadseffektivt.

Boendeformen är också ett effektivt sätt att möta det ökande vårdbehov som förväntas uppstå under kommande år. Ett bra exempel på ett upphandlat kombinationsboende är Fridhemsvägens äldreboende i Ronneby. På Orust och Tjörn finns flera intraprenad drivna vård- och omsorgsboenden som är utmärkta exempel på kombinationsboenden (demens- och äldreboenden samt intill liggande byggnader med pensionärlägenheter, förbundna med gemensamma sällskapsutrymmen).

Vi vill

- 17** Höja standarden på befintliga byggnader inom SÄBO både in- och utvändigt samt skapa god utomhusmiljö i anslutning till dessa.
- 18** Att man omvandlar minst ett lämpligt boende till intraprenad.
- 19** Att Lerums Kommun snarast bör anställa projektledare/kommande enhetschef och inrätta ett lämpligt boende i form av intraprenad.
- 20** Att det byggs ett integrerat trygghetsboende och äldreboende med gemensamma samlings- och aktivitetsutrymmen, t ex för måltider och kulturella arrangemang, utfört av extern aktör.
- 21** Att Lerums kommun ska föregå med gott exempel och planera för minst ett trygghetsboende med hyresrätter och eventuella bostadsrätter i varje kommunal del som intraprenad eller företrädesvis upphandla som entreprenad.

En trygg hemtjänst

Lerums Kommun ska ha en trygg och säker hemtjänst som ger omsorgstagarna god service och omsorg. Detta innebär bland annat att vi lever upp till omsorgstagarnas största önskemål så som att samma personal kommer varje gång, att de själva får välja när hjälpen ska utföras samt att de själva ska kunna påverka innehållet i hemtjänsten. Även om dessa delar inte alltid är självklara så är de grundläggande och därför viktiga.

På kort sikt vill Moderaterna stärka logistikmodellen i hemtjänsten så att omsorgstagarnas behov bättre tillmötesgår. Syftet är att ge omsorgstagarna ökad valfrihet, större självbestämmande, mer inflytande över beviljade insatser och att bättre ta till vara personalens kompetens såväl som engagemang, förbättra arbetsmiljön och därmed skapa mer renodlade yrkesroller.

En välfärd som inte nyttjar nya tekniska lösningar blir både dyr, ineffektiv och levererar sämre kvalitet. Moderaterna menar att välfärdsteknologi till omsorgstagarens trygghet och personalens nytta ska tillämpas i största möjliga utsträckning. Till detta tillhör exempelvis digitala hjälpmedel såsom tillsyns-kamera, städ och hygienrobot, trygghetstelefoner, nyckel fria lås, GPS-larm, medicin påminnare, digital läkemedelssigenering med mera.

Vi vill

22

Upprätthålla en organisation inom hemtjänsten som främjar bästa möjliga logistik och inriktar sig på att samma personal kommer varje gång, att brukarna själva får välja när hjälpen ska utföras samt att brukarna själva ska kunna påverka innehållet i hemtjänsten.

23

Ge omsorgstagarna ökad valfrihet, större självbestämmande och mer inflytande över beviljade insatser och att bättre ta till vara på personalens kompetens såväl som engagemang, förbättra arbetsmiljön och därmed skapa mer renodlade yrkesroller.

24

Nya tekniska lösningar till omsorgstagarnas trygghet och personalens nytta ska tillämpas i största möjliga utsträckning.

Funktionsnedsättning och LSS

I Lerums kommun ska alla ha möjlighet att delta i samhället utifrån sina förutsättningar. Den som har en funktionsnedsättning ska kunna vara en del av samhällsgemenskapen genom utbildning, arbete och sysselsättning anpassat efter sin egen förmåga. Det ska finnas tillgång till boendeformer och hjälpmedel som möter varje individs behov.

En funktionsnedsättning ska inte begränsa möjligheterna för den som kan och vill jobba och bidra utifrån sin förmåga. För dem som på grund av funktionsnedsättning inte har möjlighet att delta i arbetslivet över huvud taget, vill vi öka möjligheterna till en meningsfull daglig sysselsättning utformad utifrån egna önskemål och förutsättningar.

LSS har inneburit ökad valfrihet, större inflytande och bättre livskvalitet för många personer med svåra funktionsnedsättningar. Detta är anledningen till att LSS är ett av de viktigaste uppdragen i kommunens välfärdsuppdrag, som många gånger får för lite fokus. Moderaterna menar att arbetet med LSS kräver ett stabilt och långsiktigt ansvarstagande från hela samhällets sida. Den som behöver LSS ska, i större utsträckning, ges möjligheten att välja och ha inflytande över vem som ska utföra vård-, rehabiliterings- och stödinsatser, liksom utformningen av dessa insatser.

Vidare anser Moderaterna att den som har funktionsnedsättning ska ges möjligheten att delta i arbetslivet utifrån sina egna förutsättningar. Den som är i behov av vård, stöd eller service bör få större inflytande över sin situation. Utbudet av arbete, sysselsättning, boendeformer och hjälpmedel behöver bli mer varierat och anpassat till de individuella behov som finns.

Vi vill

- 25** Att den som behöver det, ska i större utsträckning ges möjlighet att välja och ha inflytande över vem som ska utföra vård-, rehabiliterings- och stödinsatser, liksom utformningen av dessa insatser.
- 26** Att den som har funktionsnedsättning ska ges möjligheten att delta i arbetslivet utifrån sina egna förutsättningar.
- 27** Att den som är i behov av vård, stöd eller service bör få större inflytande över sin situation.

Färdtjänst och kollektivtrafik

LSS har inneburit ökad valfrihet, större inflytande och bättre livskvalitet för många personer med svåra funktionsnedsättningar. För att ytterligare stärka friheten för den här gruppen av medborgare vill vi förbättra möjligheten för dem att färdas på samma villkor som andra medborgare. Därför vill vi verka för att färdtjänsttaxan anpassas till taxan för vanlig kollektivtrafik. Exempelvis kostar enkel resa Lerum - Göteborg med färdtjänst 124 kronor och med vanlig kollektivtrafik 70 kronor.

Vi vill

- 28** Att den som på grund av funktionsnedsättning tillhör LSS ska med färdtjänsten mellan Lerum och Göteborg respektive Lerum och Alingsås kunna resa för samma taxa som gäller inom kollektivtrafiken.
- 29** Att de som tillhör LSS och har sjukersättning ska ha samma villkor i kollektivtrafiken som ålderspensionärer, vilket innebär gratis resor inom kommunen.

Missbruk och missbruksvård

Missbruk är tillsammans med psykisk ohälsa och ensamhet en av vår tids största folksjukdomar. Allt för ofta går bruk över i missbruk och många gånger handlar det om missbruk av alkohol, narkotika, tabletter och spel. En del drabbas av samsjuklighet, vilket innebär, att personen uppfyller kriterier för både missbruk och psykisk störning samtidigt. 30-50% av de som vårdas för missbruk har en psykisk sjukdom samtidigt.

Socialtjänsten är ofta den sista tryggheten människor har när man inte längre har möjlighet att själv ta sig ur ett missbruk. Kommunens socialtjänst måste därför prestera en god kvalitet och beslut som är rättssäkra. Socialtjänsten tar emot ansökningar, utreder behovet av insatser och tillhandahåller insatser för att bryta missbruket och möjliggöra ett nyktert, men även självständigt liv. Socialtjänsten bedriver även uppsökande verksamhet. Ledorden är frivillighet och delaktighet, individuella behovsprövningar med respekt för den enskildes integritet.

Alla insatser sker med tydligt syfte att minska missbruket. I arbetet involveras även andra instanser såsom Försäkringskassan, hälso- och sjukvården, skolan, frivården/kriminalvården, arbetsförmedlingen och arbetsgivare. Långvarigt missbruk grundläggs ofta i ungdomsåren och inte minst i skolmiljön. Det är därför viktigt att på alla tänkbara sätt främja förebyggande åtgärder.

Samtidigt är det viktigt att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt med respekt för skattebetalarna. Med en tydligare styrning mot arbete och egen försörjning kan vi minska kommunens bidragskostnader, som medför att inte lika många fastnar i bidragsberoende och utanförskap.

Vi vill

- 30** Att kommunen och alla berörda instanser, särskilt skolan, på alla sätt arbetar förebyggande med syfte att undvika ungdomars missbruksdebut.
- 31** Verka för att människor med utvecklat missbruk får tillgång till professionellt stöd och god vård så att missbruket avbryts och för att möjliggöra en återgång, utan dröjsmål, till ett nyktert, självständigt och värdigt liv.
- 32** Möjliggöra egen försörjning genom aktiv styrning mot arbete för att undvika bidragsberoende och utanförskap.

Trygghet - för frihetens skull

Trygghet är i grund och botten en demokratisk- och mänsklig rättighet. Ett samhälle vars invånare inte känner trygghet riskerar att förlora tilliten till samhällets institutioner och varandra.

Den som inte är trygg är inte fri. Men alla ska känna sig trygga i Lerums kommun. Detta gäller oavsett om man är barn eller vuxen, mitt i livet eller äldre, kvinna eller man. Oavsett om klockan är tolv på förmiddagen, halv åtta på kvällen eller om det är mitt i natten. Oavsett om det är mörkt eller ljus ute. Detta är vår utgångspunkt. Även om Lerums kommun till stora delar upplevs som en trygg kommun, så vet vi att det finns platser där människor upplever otrygghet. Några sådana platser är till exempel vid våra pendeltågsstationer, parkeringsplatser och dåligt upplysta miljöer.

Hur tätorten är utformad påverkar hur vi kan röra oss och även upplevelsen av trygghet. Hur vi upplever trygghet är, som tidigare nämnt, högst personligt. För att skapa tryggare tätortsmiljöer krävs det ett antal generaliseringar för att belysa vilka områden som behöver beaktas för att förstå vad som påverkar känslan av trygghet. I litteraturen beskrivs fyra faktorer som anses vara betydelsefulla för trygghetsupplevelsen i samhället. Attraktivitet, aktivitet, överblickbart samt tillhörighet. När vi formar vår politik, för ett tryggare Lerums Kommun, har vi vår utgångspunkt i dessa fyra delar.

Vi har genom en rad olika trygghetsskapande åtgärder varit den drivande kraften i att stärka tryggheten i Lerums Kommun. Trygghetskameror monterades under vintern 2020 upp på flera ställen i kommunen på offentliga platser, men också i kommunens parkeringsgarage. Samtidigt som trygghetskameror är en viktig åtgärd, kan en kamera aldrig ersättas av den mänskliga närvaron på gator och torg.

Polis och/eller ordningsvakter förhindrar brottslig verksamhet. Idag har vi en bra dialog med polisen men vi vill se fler synliga poliser, samt bidra med mänsklig närvaro genom att även införa kommunala ordningsvakter som komplement. Här fyller också civilsamhället en viktig roll. Vi vill stimulera aktiviteter från ideella föreningar, nattvandrare och fält-patruller att vistas ute på obekväma tider på dygnet.

Trots goda insatser från myndigheter och organisationer utsätts fler för brott och ännu fler är oroliga för att utsättas för brott. Statistiken pekar dessvärre på en ökning av drogförsäljning i Lerums kommun i och omkring våra skolor. Samtidigt minskar upptäcktsrisken för den som begår brott. Den utvecklingen måste vi stoppa.

Dessbättre har Lerums Kommun ännu inte drabbats av det riktigt grova våldet, men vi ser det på nära håll, i och runt Göteborg ökar det både i omfattning och grovhet samt inkluderar ett ökat användande av skjutvapen och sprängmedel. Här får politiken i Lerums Kommun inte bli naiva och underskatta risken att det grova våldet sprids hit.

Samhällskontraktet ska påminna oss att vi tillsammans verkar för ett tryggare samhälle med en trygg och fungerande skola, den bästa sjukvården och omsorgen, en arbetsmarknad där det lönar sig att arbeta i stället för att leva på bidrag är alla väsentliga grundstenar i ett tryggt samhälle. Det finns dock fler områden där tryggheten är helt avgörande.

Trygghet är också att få rätt vård i rätt tid. Att barnen trivs i skolan. Att du får plats på ett boende när du behöver det. Att du kan vara ute och njuta av vår fina natur och ditt närområde. Trygghet är vår högsta prioritering, för utan trygghet - ingen frihet.

Trygg och tillgänglig kommun - dygnets alla timmar

Vi vill ha trygghet och säkerhet för alla. Detta gäller barn, ungdomar, vuxna och äldre - oavsett kön, etnicitet, ålder, sexuell läggning, funktionsvariation och religionstillhörighet. Så ser det inte ut idag. Forskning pekar bland annat på att kvinnor i större utsträckning upplever otrygghet i betydligt högre grad än män. Forskningen visar också att kvinnor anpassar sig i högre grad än män efter den upplevda otryggheten. Detta begränsar kraftigt tryggheten för kommunens kvinnor och är således ett problem som brådskande behöver tas hand om. Även äldre upplever otrygghet i den gemensamma tätortsmiljön. De som känner sig tryggast är unga män (16–24 år), paradoxalt nog är det denna grupp som är mest brottsutsatt. Därför behöver också säkerheten för alla kommuninvånare öka.

Att på lika villkor röra sig i samhället, delta i olika aktiviteter och i det offentliga livet. Trygghetsfrågor berör och påverkar alla, men kön är idag den mest utslagsgivande faktorn för i vilken grad vi upplever otrygghet. Trygghet är därför en viktig jämställdhetsfråga.

Att se och bli sedd skapar trygghet. Näringslivets närvaro, kommunens aktiviteter, kontor, affärer, restauranger samt andra verksamheter skapar liv och rörelse som höjer trygghetskänslan. Samhället kan också stötta med andra trygghetsskapande resurser på andra tider när mycket är stängt. Då ställs det ännu större krav på bland annat polisnärvaro, kommunala ordningsvakter samt nattvandrare/fält-patruller.

Vi vill

- 33** Utöka polisnärvaron i kommunen.
- 34** Att väktarpatrullering införs i kommunens regi och i nära samarbete med Polismyndigheten.
- 35** Utöka möjligheten att inom vissa geografiska områden tillse att ordningsvakter får större befogenhet att förhindra brott.
- 36** Utveckla grannsamverkan för trygga bostadsområden.
- 37** Engagera fler i nattvandring och föräldravandringar.
- 38** Grannsamverkan mot brott ska prioriteras i det brottsförebyggande arbetet.
- 39** Att kommunen aktivt vidtar brottsförebyggande åtgärder för att minska organiserad brottslighet.
- 40** Inrätta ett trygghetsråd.

Trygghetsperspektiv en hög prioritet i samhällsbygget

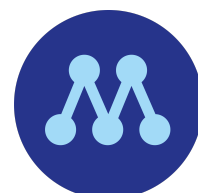
Tätortsmiljöer som är tydliga, lätta att överblicka och enkla att orientera sig i, har goda förutsättningar att upplevas som trygga. Forskning och erfarenheter från både Sverige och andra länder har, visat att det finns ett antal kännetecken för så kallade trygga platser som innebär möjligheter för människor att tolka miljön och avläsa situationer på ett sätt som ger en känsla av kontroll, vilket är grundläggande för att uppleva trygghet. Otrygga platser är inte överblickbara, inbjuder inte individen till kontakt med omgivningen, de är obefolkade, svåra att orientera sig i och förfallna. Därför är det viktigt att bejaka aktiviteter från företag, föreningar med mera, samtidigt som vi arbetar för att skapa goda förutsättningar för nyetableringar, en låg omsättning av handel, restauranger, kulturaktiviteter med mera

Genom ett gott underhåll av våra offentliga miljöer där vi ser efter träd och buskar, skapar bra belysning, har tydliga väganvisningar och underhåller våra vägar när löven och snön faller såväl som när gruset inte längre fyller någon funktion skapar vi ett tryggt och säkert samhälle.

En tryggare tätortsmiljö etableras med kunskapen om att rädsla och oro är en realitet och måste hanteras. Ett grundligt trygghetsarbete som projicerar mot problemlatser är en avgörande utgångspunkt för att kunna fördela resurser och åtgärder. Trygghetsaspekten ska alltid beaktas och i det fall den inte prioriteras ska tydliga skäl för detta anges. Genom att skapa och upprätthålla trygga tätortsmiljöer ges människor möjligheten att på lika villkor röra sig i samhället och delta i det offentliga livet. Trygga tätortsmiljöer är därför en grundläggande demokratisk rättighet.

Vi vill

- 41** I all samhällsplanering betona trygghetsfaktorn.
- 42** Utveckla ett närmare samarbete mellan polis, väktare, skola, socialtjänst, bostadsbolag, bostadsrättsföreningar, näringsliv, föreningar och olika frivilligorganisationer.
- 43** Att kommunen, tillsammans med kommunala och privata bostadsbolag, genomför löpande trygghetsinventeringar i sina bostadsområden.
- 44** Utöka trygghetsfrämjande åtgärder såsom trygghetskameror, ljussättning samt se över och åtgärda överväxtlighet på allmänna platser.

Vi vill

45 Förbättra belysningen på gång- och cykelvägar för ökad trygghet.

46 Upprätta bättre belysning på utsatta platser.

47 Säkerställa säkerheten i utsatta områden för att främja företagsklimatet.

48 Att företagsklimat och trygghet ska gå hand i hand.

En trygg skola skapar förutsättningar för goda studieresultat

Lerums Kommun ska ha en skola i framkant där studieresultaten är goda och tryggheten är hög. Ingen elev ska behöva känna sig orolig för att uppleva mobbning eller trakasserier. Det ska vara enkelt och säkert att ta sig till och från skolan genom goda gång- och cykelbanor som kan garantera barnens säkerhet.

Vi vill

49 Upprätthålla nolltolerans mot mobbning i kommunens förskolor och skolor.

50 Att mobbaren ska i större grad förflyttas till annan skola eller annan åtgärd som anses vara lämplig.

51 Bygga trygga och säkra skolvägar.

Nolltolerans mot droger i skolan

Ingen människa ska någonsin behöva komma i kontakt med droger. Ännu mindre barn som går i skolan. Enligt undersökning utförd år 2019 av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) framgår det att jämfört med 2013 har andelen ungdomar som använt narkotika i årskurs 9 minskat till 2019 (från 9 procent år 2013 till 6 procent 2019). Bland elever i gymnasieskolans åk 2 är utvecklingen en annan: här har andelen narkotikaanvändare ökat, 17 procent år 2013 till 21 procent 2019.

Det finns också anledning att misstänka att drogförsäljning och droganvändning har gått ner i åldrarna till redan årskurs 6 efter dialog med föräldrar som har barn i skolåldern. Därför är det viktigare än någonsin med långsiktiga lösningar ihop med akuta tillfälliga insatser för att få bukt med drogförsäljning och droganvändning i skolan.

Vi vill

- 52** Stötta skolorna i det förebyggande arbetet mot droger.
- 53** Att kommunen genomför kontinuerligare undersökning för att kartlägga förekomsten av narkotika i skolan.
- 54** Att kommunen utvärderar om den handlingsplan man har fungerar eller inte.
- 55** Se över möjligheten att, tillsammans med polisen, införa skåpvisitation med narkotikahund vid misstanke om narkotikainnehav.
- 56** Öka kontrollen av utomstående personer på skolan.
- 57** Öka polisnärvaron i skolan.
- 58** Införa informationsträffar för föräldrar och elever om de negativa effekterna av droganvändning.

Vi vill

59 Införa frivilliga och slumpvisa drogtester i skolan.

60 Göra Lerums Gymnasium till ett område där polisen kan öva med sina narkotikahundar.

Bryt utanförskapet redan i unga åldrar

Utanförskapet är en av vår tids största problem i Sverige. Inte bara för att det är ekonomiskt förödande för en välfärdsnation utan framförallt för hur det påverkar människors liv och välmående. Bristande integration, svag utbildning, bidragsberoende samt ärvt utanförskap är fyra tunga faktorer till utanförskap. Samtidigt ser vi hur utanförskapet slår hårdast mot de allra yngsta i samhället. Även om utanförskapet i Lerums Kommun är förhållandevis lågt behöver det fortfarande brytas.

Vi vill

61 Genomföra tidiga insatser för barn som är i eller riskerar att hamna i utanförskap.

62 Satsa på positiva förebilder för unga som är i riskgrupper. Förebilder som kan visa på positiva vägar ut ur utanförskap och förmå unga att vilja studera vidare eller börja arbeta.

63 Föräldrars engagemang i sina egna barn och ungdomars fritid och skola ska stimuleras och uppmuntras.

Rent, snyggt och tryggt

Rent, snyggt och tryggt har de senaste åren varit en av de stora framgångsfaktorerna till varför våra torg i Lerums Kommun idag är mer attraktiva än någonsin. Fastighetsägarna och företagen har tillsammans med kommunen arbetat målinriktat med att skapa en trivsamt plats att vara på. Skötsel och underhåll spelar ofta en viktig roll för hur vi upplever vår omgivning. Att känna att det finns någon som sköter omgivningen gör att intrycket blir bättre.

Att tvärtom vistas i en omgivning som känns övergiven, misskött och oplanerad kan skapa otrygghet samtidigt som vi vet att skadegörelse göder ännu mer skadegörelse. Vi ser hur den sönderslagna fönsterrutan som inte åtgärdas leder till att fler rutor slås sönder, de trasiga gungorna i lekparken leder till att rutschkanan förstörs, det lilla klottret blir snart en stor och förfulande del av den offentliga miljön. Som exempel kostar varje krossad fönsterruta på en skola skattebetalarna 5.000kr, klottret 400kr per kvadratmeter, förstörda lekredskap på en lekplats 5.000kr - 10.000kr samt saboterade planteringar 2.000kr - 3.000kr. Att satsa på rent, snyggt och tryggt är därför en vinst för alla. Vi tror på ett samhälle med ordning och reda, rent och snyggt samt tryggt på riktigt.

Vi vill

- 64** Att det ska råda nolltolerans mot nedskräpning och skadegörelse såsom klottret.
- 65** Uppmuntra entreprenörer att ansluta sig till kommunens klotterpolicy.
- 66** Att papperskorgar ska underhållas och finnas på rätt plats och i rätt antal.

En grön höger

Genom en politik som tar sin utgångspunkt i de klimatutmaningar kan Lerums kommuninvånare känna sig trygga i att det finns ett parti som bryr sig om klimat- och miljöfrågorna på ett ansvarsfullt och seriöst sätt.

I Lerums Kommun ska alla känna framtidstro i en trygg kommun med bra skolor, en välskött ekonomi, en robust infrastruktur vad gäller samhällsservice, transportnät, rent vatten och frisk luft.

Lerums Kommun har länge legat i framkant vad gäller arbetet med klimat och miljöfrågor. Exempelvis var vi en av Sveriges första kommuner att anta en klimatanpassningsplan för att möta många av de effekter som ett förändrat klimat för med sig. Samtidigt vet vi att ingen blir framgångsrik av att leva på gamla meriter. De klimatsmarta lokala investeringarna behöver bli fler. Underhållet av bäckar och vattendrag behöver stärkas. Kartläggningen av rasriskområden behöver analyseras mer noggrant tillsammans med Länsstyrelsen och övriga relevanta myndigheter. Möjligheten att ladda elbilen behöver bli bättre i hela vår kommun. Det måste bli enklare att sortera avfall rätt. Och mycket mer.

Här har Lerums Kommun ett stort ansvar. Ur ett miljöperspektiv är det samtidigt viktigt att konstatera att det är tillsammans som vi löser klimatutmaningarna och skapar en bättre kommun att bo i. Politiken ska bidra till krafttag för prioriteringar men ansvaret vilar på alla våra axlar.

Vi är stor anhängare av hållbarhetsmålen enligt Agenda 2030. Därför har vi också varit drivande i att implementera Agenda 2030 i kommunens arbete under perioden 2018-2022. Agenda 2030 är ett utmärkt verktyg för att driva hållbara reformer utan att göra avkall på ekonomisk tillväxt och socialt välstånd i vår kommun. Vi har styrkan, förtroendet och idéerna för ett hållbart och klimatsmart Lerums Kommun.

En hållbar infrastruktur

Transportsektorn i Sverige står för uppskattningsvis en tredjedel av Sveriges nationella klimatutsläpp, enligt Världsnaturfonden (WWF). Det betyder att en stor och viktig del i den klimatrelaterade omställningen av vårt samhälle kretsar kring omställningen av transportsektorn. Därför är också behovet av politiska reformer för transportsektorn centrala för att klara klimatutmaningarna. Vår reformagenda är tydlig. Vi vill inte försvåra för människor att röra sig fritt i vårt samhälle genom att förbjuda eller försvåra flygresor eller användandet av bilen för att klara av livspusslet. Istället ser vi en grön omställning av såväl flyget som den svenska bilflottan med bland annat elektrifiering och andra tekniska lösningar.

På det lokala planet innebär detta bland annat en offensiv i utbyggnaden av laddstolpar bland annat genom mer resurser i kommunens investeringsbudget till utbyggnaden av laddstolpar, en tydlig laddstolpe-strategi och större krav på utbyggnad av laddstolpar vid nybyggnation av bostäder med tillhörande parkeringsplatser.

Även utbyggnaden av väg-infrastrukturen är avgörande för att möta klimatutmaningarna. Trängseln i och runt Göteborgs stad är ohållbar för såväl Göteborgarna som för invånarna i Lerums kommun. Trots detta har strategin för den regionala infrastrukturen medvetet matat all regional och nationell infrastruktur in i eller via Göteborg. Det är inte längre hållbart. Därför vill vi att en ny tvärled byggs. En tvärled som dras norrut mot E45 och E6 samt söderut mot riksväg 40 och E6. Detta sparar timmar varje vecka i restid för hundratusental invånare i vår region och ökar trafiksäkerheten i sydgående riktning för invånarna i Lerums kommun (som slipper Härskogsvägen). Det minskar också koldioxidutsläppen och ökar möjligheten för människor att resa kollektivt genom kortare resor i nordlig och sydlig riktning.

Tyvär finns det de som vill försvåra för bilismen i Lerums Kommun och sätta Lerums Kommun i en bilfientlig utveckling. Denna utveckling säger vi nej till. Vi ska hjälpa dig att få ett bra liv i vår kommun oaktat vilket trafikslag du väljer.

Även järnvägen behöver rustas upp - inte nedmonteras. Vi konstaterar att regeringens skrytprojekt, höghastighetsbanan, dränerar pengar från de viktiga infrastruktursatsningarna i Sverige där utbyggnaden av Västra Stambanan är en av dessa. Vi vill bygga ut Västra Stambanan då vi vet att Västra Stambanan, framförallt sträckan Göteborg-Alingsås, har Sveriges värsta flaskhals på det nationella järnvägsnätet - dessutom lokaliserad mellan Sveriges två största städer

Vi ställer oss också emot Västra Götalandsregionens planer på att lägga ner en eller två av tågstationerna i Lerums Kommun, Aspedalen och/eller Aspen stationer. När klimatutmaningarna ställer större krav på klimatsmarta transporter som tågtrafiken, vore det direkt skadligt för klimatet att lägga ner några av stambanans mest använda stationer. Det säger vi nej till.

Vi vill

- 67** Öka anslaget i kommunens budget för utbyggnad av laddinfrastrukturen.
- 68** Anta en ny laddstolpe-strategi.
- 69** Revidera kommunens parkeringspolicy med krav på utbyggnad av laddstolpar vid nybyggnation av bostäder.
- 70** Bygga en ny tvärled i nord- och sydgående riktning.
- 71** Nya busslinjer förläggs på den nya tvärleden.
- 72** Bygga ut Västra Stambanan med två nya spår, norr om Aspen i en tunnel.
- 73** Stoppa regionens planer på att lägga ner Aspedalens och/eller Aspen stationer.
- 74** Underlätta för resande av alla trafikslag för att skapa tillgänglighet och mervärde när vi vill och behöver resa.
- 75** Främja kollektivt resande genom positiva åtgärder såsom att skapa trygga stationsområden och hållplatser.

Vi vill

76 Förbättra 190:an och verka för att Härskogsvägen blir tryggare.

77 Utred och påbörja uppgradering av vägen Stenkullen – Gråbo.

78 Bygga ett nytt E20-mot mellan Hulan och Kastenhof.

79 Bygga ett nytt E20-mot mellan Kastenhof och Floda.

80 Påskynda arbetet med att färdigställa cirkulationsplatserna vid Flodamotet.

81 Utöka antalet parkeringsplatser i våra centrala kommundelar.

En kommun som tror på hållbarhet

Kommunen har ett stort och viktigt ansvar för klimatutmaningarna och kan göra mycket genom att vara en bra och seriös aktör när vi handlar varor och tjänster av det privata näringslivet. Genom en tydligare policy vid kommunal upphandling präglad av Agenda 2030 kan vi säkerställa att kommunens upphandlingar i större utsträckning värderar det klimatsmarta.

Ur ett nationellt perspektiv ligger Lerums Kommun i framkant beträffande miljöfordon i vår tjänstefordonspark och rankas högt på området, enligt tidningen Aktuell Hållbarhet. Samtidigt ser vi att enbart 62% av kommunens fordon är miljöfordon (år 2020), vilket kan jämföras med Helsingborgs 92%. Här kan Lerums Kommun bli betydligt mycket bättre.

Vi tror också på en allt mer betydelsefull cirkulär ekonomi. Här kan Lerums Kommun vara en viktig spelare för att göra det enklare för människor att göra hållbara konsumtionsval. Här fyller exempelvis ett kommunalt återbruk en viktig funktion.

Vi vill

82

Att Agenda 2030 präglar kommunens policy vid kommunal upphandling för att säkerställa att kommunens upphandlingar i större utsträckning värderar det klimatsmarta.

83

Att återbruk av exempelvis av möbler och inredning vidareutvecklas på kommunens återvinningscentral i Hultet samt på kommunens framtida återvinningscentral i Stenkullen.

84

Att kommunens fordonsflotta inklusive entreprenadmaskiner ställs om till att i huvudsak bli fria från fossila drivmedel.

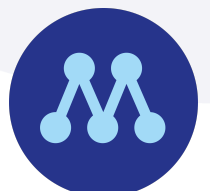

Vatten och avlopp

Rent vatten och en fungerande avloppsfunktion, både kommunal och enskild anläggning, ser alla som en självklarhet. I Lerum har vi varit bortskämda med att det fungerar som det alltid har gjort - bra, men med klimatförändringar ser vi att det kan komma att förändras. Skyfall, försurning och torra kommer gradvis förändra våra möjligheter till rent vatten. En kommun bör förebygga och löpande säkerställa kartläggning av rent vatten och ta höjd för åtgärder på lång sikt samt vidta löpande åtgärder. Vi ser med fördel en större samverkan med hela Göteborgsregionen för att säkra hela regionens vattenförsörjning.

Vi vill

- 85** Att invånarna i Lerums kommer erbjudas rent vatten nu och i framtiden.
- 86** Att våra sjöar bibehålls som tjänliga.
- 87** Att samverkan med Göteborgsregionen beträffande kommunens och regionens vattenförsörjning stärks.
- 88** Förebyggande vatten och avloppsanalyser standardiseras som underlag för förebyggande investeringar.

Källsortering

En bra och fungerande källsortering är viktigt för ett hållbart samhälle. Tyvärr brister källsorteringen alldeles för ofta där avfall går ner i samma säck utan någon form av sortering vilket gör det svårare och stundtals omöjligt att genomföra en bra, hållbar och effektiv återvinning. Vi vill göra det lätt att göra rätt.

Vi vill

- 89** Erbjud fastighetsnära hämtning av hushållsavfall i form av metall, plast och förpackningar.
- 90** Inrätta fyra fack i källsorteringen för hushåll.

Håll Lerums Kommun rent

Lerums Kommun ska vara en ren och attraktiv kommun. Att Lerums Kommun ska vara en ren och trygg kommun är lika mycket en attraktivitet-fråga som det är en miljöfråga. Det ska vara enkelt att hålla rent i vår kommun och därför vill Moderaterna upprätta fler sopkärl i hela kommunen, samverka med kommunens tre centrumföreningar om ökad städning i våra centra samt genomföra ett flertal organiserade städdagar tillsammans med företag, föreningar och privatpersoner.

Vi vill

- 91** Öka samverkan med kommunens tre centrumföreningar i Lerum, Floda och Gråbo om ökad städning.
- 92** Genomföra ett flertal organiserade städdagar.

Skyfall och översvämningar

Skyfall och översvämningar blir ett allt större problem i vårt samhälle. Vid skyfall och lokalt, klassat 100-årsregn, 50 mm/timma, påverkas alla samhällsfunktioner. Ökade regnmängder medför högre grundvattennivåer med ökade rasrisker samt översvämningar som följd där viktiga samhällsfunktioner och framkomlighet för räddningsfordon och polis kan stoppas av översvämmade och bortspolade vägar. Kostnader för kommunen kommer öka drastiskt och infrastruktur förändringar kan bli enormt påfrestande, i värsta fall risk för människors liv.

Vi vill

- 93** Budgetera och avsätta medel för underhåll och rensning av kommunens ägda diken och vattendrag.
- 94** Att kommun mer ambitiöst kartlägger rasrisk vid mindre och medelstora vattendrag.
- 95** Uppdatera rasrisk och översvämnings effekter av ett 100 årsregn.
- 96** Uppdatera plan för viktiga samhällsfunktioner och framkomlighet för räddningspersonal.
- 97** Säkerställa platser som hotas av översvämning.

Jobb och företagande

Lerums Kommun ska ha ett företagarevänligt näringslivsklimat i toppklass. 4 av 5 jobb skapas i små och medelstora företag och miljoner i skattemedel tillförs från Lerums företag varje år. Miljoner som finansierar vår skola, vård och omsorg.

För att Lerum ska kunna bli en ännu bättre kommun att leva och bo i är vi starkt beroende av de företag och de företagsamma människor som lägger grunden för vår välfärd. Företagens beslut om att växa, anställa eller investera i sin verksamhet, men också att behålla och driva verksamheten vidare över generationsgränser påverkas av dess lokala omgivning, liksom av alltför otydliga och godtyckliga regelsystem.

De politiska besluten påverkar såväl arbetstillfällena i vår kommun som de skatteintäkter vi bygger vår vård, skola och omsorg på. Vi arbetar för att Lerums Kommun ska utvecklas till en av de mest attraktiva etableringsorterna för småföretagande i Västra Götaland. Vi verkar också för att skapa bästa möjliga samspel och gehör mellan politiska beslutsfattare och kommunens förvaltningsorganisation.

Vi vill att Lerums kommun ska gå från att vara en myndighetsorganisation till att bli en serviceorganisation med myndighetsansvar.

Fler jobb

Lerum är en kommun med förhållandevis låg arbetslöshet. Det ska vi fortsätta ha då en låg arbetslöshet bidrar till, ökad meningsfullheten bland de som jobbar, ökad lokal tillväxt samt minskat bidragsberoende. Också ungdomsarbetslösheten är förhållandevis låg i Lerums Kommun, men vi konstaterar samtidigt att ett antal unga går utan syssla. Vi vill därför att det ska bli enklare för ungdomar att få sitt första jobb. I syfte att öka intresset hos unga att starta eget bör redan etablerade unga företag uppmärksammas tydligare. Företag bör stimuleras att ytterligare utveckla handel och service i alla kommundelar.

Jobben behöver också bli fler på hemmaplan. Det minskar den regionala pendlingen, bidrar till att människors köpkraft stannar kvar i kommunen och god sammanhållning. Därför behöver det bli enklare för befintliga företag att växa och för nya företag att etablera sig i vår kommun. Här spelar också ett starkt näringslivsklimat en viktig roll.

Vi vill

98

Erbjuda tomtmark/byggnader för etablering av verksamhetslokaler för småföretag och nya företagare.

99

Utreda möjligheterna för stöd till lokala företag som anställer långtidsarbetslösa unga. Den ekonomiska insatsen är sannolikt begränsad i förhållande till nyttan.

Attraktionskraft

Lerums Kommun ska fortsätta sitt arbete med att ändra attityden och gå från att vara en myndighetsorganisation till en serviceorganisation med myndighetsansvar. Attraktionskraften bland företag ska stärkas till en positiv kraft i vårt samhälle. Det ska vara enkelt att driva företag i Lerums Kommun som ska verka för smidig service och snabba processer.

Företagsklimatet definieras som summan av intentioner, attityder, kunskap, regler och service som möter företagaren i vardagen. Kommunen har många kontaktytor med Lerums företagare och kan främja det lokala näringslivet genom att utveckla och förbättra sin service genom snabb ärendehantering och obyråkratisk konstruktiv tillsyn av olika verksamheter

Skolan är en viktig aktör för att öka kommunens attraktionskraft. Kommunen, näringslivet och gymnasiet behöver därför stärka sitt samarbete ytterligare. Detta så att ungdomarna får kunskap om vilka möjligheter som finns i vårt närområde. På sikt kan detta ge anställningar i det lokala näringslivet eller inspirera till viljan att starta eget företag.

Lerums kommuns varumärke som näringslivskommun behöver stärkas. Det är nödvändigt att marknadsföra att Lerum är en småföretagarkommun med stor utvecklingspotential. Vi vill exempelvis se elektronisk skyltning utefter E20 samt skyltning utefter väg 190 och järnvägen. Infarterna till våra centra och företagsområden måste också utformas på ett mer attraktivt sätt.

Handeln i Lerums kommun ska utvecklas och koncentreras till tre handelsområden; kommunens centra i Lerum, Gråbo och Floda, men också vid trafikmoten. Vi ser hur de olika handelsområdena stärker sina profiler och breddar utbudet. Det är bra. Handel i kommunen bidrar till hög boende- och livskvalitet som tillgodoser invånarna med konkurrenskraftig handel och ett utbud som stärker kommunens attraktivitet. I Tollered, Stenkullen, Sjövik och andra närliggande mindre orter bör det finnas service med dagligvaror.

I Stenkullen ser vi att framgångsrika industri- och tillverkningsföretag etablerat sig vilket gör att branschtillhörigheten gynnas av att vara verksamma i närheten av varandra för att samverka och kunna få tillväxt.

Tollered är ett växande område, framförallt inom den kreativa näringen. Med stort lokalt engagemang och stark identitet som en av landets mest bevarade bruksorter ger dess unika miljö, historia och kulturella värde en unik möjlighet inom turism, hantverk, tillverkning och upplevelser. Leaderprojektet, Destination Sävelångensbygden, tar ett helhetsgrepp där Nääs/Tollered spelar en viktig roll. Nääs är Skandinaviens bäst bevarade sena 1800-tals miljö. Ett välskött byggnadsminne och unik traditionsbärare. Turism och besöksnäring uppvisar en mycket hög utvecklingspotential tack vare de förutsättningar som finns i kommunen vad gäller natur, sjöar, vattendrag och Nääs slott. Sæveån och dess närmiljö har stor attraktionskraft i stora delar av kommunen och bör lyftas fram betydligt effektivare än vad som är fallet idag. Lerum ska uppfattas som en attraktiv, naturnära kommun hellre än en genomfartskommun för motorvägstrafik och järnvägstransporter.

Ett väl fungerande och effektivt vägnät för såväl person- som godstransporter är absolut nödvändigt för näringslivets behov. E20, som passerar Lerums kommun, är en viktig pulsåder. Den behöver utvecklas ytterligare. Bland annat behövs ett nytt trafikmot i anslutning till Lerums Centrum och ett nytt trafikmot mellan Kastenhof och Floda.

Det behövs också en betydligt säkrare och bättre tvärförbindelse mellan E20 Lerum och Rv40, inte minst med tanke på näringslivets behov av närhet och tillgång till Landvetter flygplats. Befintlig väg, Härskogsvägen, har stora brister i såväl säkerhet som kapacitet. En ytterligare väg som behöver uppgraderas är förbindelsen mellan Lerum och Gråbo, via Stenkullen. Detta med utgångspunkt i kommunens planer att utveckla hela kommunen där vi ser stor potential att utveckla Stenkullens industriområde.

Till sist måste också den digitala infrastrukturen byggas ut och hålla högsta kvalitet. Det är en förutsättning för att de absolut flesta företag ska kunna växa och etablera sig. Utbyggnaden av ett effektivt fibernätverk och trådlöst 5G/6G-nätverk måste därför påskyndas.

Vi vill

- 100** Utveckla och förstärka kommunens service genom snabb ärendehantering och obyråkratisk konstruktiv tillsyn av olika verksamheter.
- 101** Anpassa detaljeringsgraden i nya detaljplaner, med syfte att öka flexibiliteten utifrån företagens behov.
- 102** Tydliggöra kontaktpunkter i kommunen för näringslivet där kompetens för smidigare service och snabbare processer ska finnas.
- 103** Tydlig skyltning av Lerum som småföretagarkommun med utvecklingspotential, helst med elektronisk informationstavla, bör anordnas vid E20 och väg 190.
- 104** Infarterna till Lerums kommun ska göras mer tilltalande.
- 105** Planera och påbörja bättre genomfart för tung trafik i Lerum C.
- 106** Att politiska styrdokument beaktar näringslivets intressen.
- 107** Fortsätta förstärka vår goda samverkan med andra kommuner samt benchmarka där vi ser goda exempel inom näringslivet.
- 108** Öka takten i utbyggnaden av fiber- och 5G/6G-nätverket.

Marktillgång för näringslivet

Dagens näringsliv i Lerums kommun, som tillhandahåller arbetstillfällen, består i huvudsak av små- och medelstora företag. Av Sveriges över en miljon företag, har 99% färre än 50 anställda. I Sverige har dessa små och medelstora företag svarat för 4 av 5 nya jobb sedan 1990. Det är just denna målgrupp som är av särskilt stort intresse för Lerums Kommun och det är här vi måste stärka företagens möjligheter till fortsatt framgång och utveckling.

En av de viktiga förutsättningarna för företagen är att vi som kommun kan erbjuda mark dels i närheten av dagens företag som har en potential att utvecklas vidare, dels nya markområden för att många fler nya företag ska kunna etablera sig i vår kommun. Tillgången till mark ska vara en möjliggörare och inte ett hinder för en positiv kommunal utveckling, med syfte att skapa än fler arbetstillfällen här på hemmaplan.

Detta har också en positiv miljöaspekt då det möjliggör betydligt kortare resor till arbetsplatserna, som alternativ till att ständigt behöva åka pendla till Göteborg för sin försörjning. Kanske detta också bidrar till att vi kan vända på pendlingsströmmarna till, i stället för från, Lerums kommun.

Vi vill

- 109** Identifiera, kartlägga och marknadsföra markområden för nyetablering av företag.
- 110** Proaktivt verka för att i god tid anskaffa markområden.
- 111** Att markområden enkelt ska kunna erbjudas och användas.

Kompetens

I den politiska debatten talas det ofta om rätten till ett arbete. Vi vill istället lägga fokus på rätten till bra utbildning i syfte att skapa goda möjligheter för människor att ha ett jobb att gå till. Alla elever ska kunna känna sig trygga i skolan och ges möjlighet att tillgodogöra sig utbildning i en lugn och inspirerande miljö där engagerade lärares auktoritet värdesätts.

Grundskolan ska ge eleverna en bra grund att stå på inför fortsatta studier. Därför är det viktigt att fortsätta satsa på naturvetenskapliga och tekniska ämnen som ger de baskunskaper som kommer att vara helt nödvändiga. Detta för att tillgodogöra sig såväl praktiska som teoretiska studier på gymnasienivå samt fortsatta högre studier på högskolor och universitet.

Gymnasiet behöver därför satsa på, av näringslivet och kommunen, efterfrågade utbildningar men också förbereda eleverna inför fortsatta högre studier. Oavsett om eleverna kommer studera vidare eller gå ut i förvärvslivet är det väsentligt att Lerums kommun arbetar för att skapa möjligheter för unga vuxna att stanna i kommunen eller flytta tillbaka när det är dags att bilda familj. Detta för att säkra viktig, lokal, arbetskraft samt morgondagens lokala entreprenörer. En bra skoltid och möjligheter att skaffa såväl bostad som arbete är därför av stor betydelse.

Möjligheten att välja att driva ett företag via "Ung företagsamhet" (UF) bör därför ingå som ett valbart alternativ på flertalet gymnasieutbildningar.

Ett annat område där Lerums kommun "hållit fanan högt" är kommunens arbete med, klimat, miljö och hållbarhet. Detta ger en mycket god möjlighet för gymnasiet att profilera gymnasiet sig med en miljöinriktad natur-/teknisk utbildning.

Utmaningarna med att erbjuda rätt kompetens för arbetsmarknaden i en värld som ständigt förändras. Samtidigt som nya yrken växer fram försvinner också efterfrågan på andra. Därför riskerar utbildade människor att hamna utanför arbetsmarknaden. Lerums kommun ska därför även fortsättningsvis erbjuda målinriktad kompetensutveckling för vuxna som behöver byta karriär. Det kan exempelvis handla om utbildningar inom bristyrken inom såsom vård- och omsorg men också inom till exempel IT, ekonomi, utbildning, teknik och bygg. Vi ser att dessa utbildningar skulle kunna köpas in via externa aktörer som är specialiserade inom ett visst område.

Fler ungdomar bör ges möjlighet och motivation att driva företag eller läsa vidare på yrkeshögskola eller på högskola med syfte att skapa kompetensförhöjning för företag som söker framtida, nya ledare och medarbetare.

Vi vill

- 112** Skapa en plattform för näringslivet genom företagarföreningar, informera i skolor om hur det är att driva företag och vad som krävs.
- 113** Aktivera och tydliggöra näringslivsrådets rådgivande roll gentemot företagens behov och intressen.
- 114** Stärka samverkan med det lokala näringslivet i utformningen av yrkesutbildningar med syfte att bättre matcha kunskapskraven hos befintliga och framtida arbetsgivare.
- 115** Att alla gymnasieelever erbjuds möjlighet att driva UF-företag.
- 116** Stärka inslagen av arbetsmarknadskunskap i grundskolan.

Upphandling

Lerums kommun har en upphandlingspolicy som reviderades senast 2011. Upphandlingspolicyn skapar förutsättningar en samsyn på upphandlingar och inköp. Policyn gäller all upphandling och alla inköp, leasing eller hyra av varor, tjänster, entreprenader och outsourcing i Lerums kommun.

Det är ett välkänt faktum att byråkratiska processer försvårar småföretagens möjligheter att delta i offentliga upphandlingar. För att kunna bryta tendenser till oligopol som finns på upphandlingsmarknaden i stora delar av Sverige, behöver regelverk och arbetssätt förändras så att även småföretag har möjlighet att delta. Vi ska verka för att underlätta för små och medelstora företag att få tillträde till upphandlingsmarknaden.

Vi vill

- 117** Sätta upp ett övergripande politiskt mål om ökning av det genomsnittliga antalet och även de lokala anbudena i kommunens upphandlingar.
- 118** Säkerställa att osund konkurrens undviks.
- 119** Underlätta för lokala företag att konkurrera mot större regionala och nationella företag genom mindre byråkrati i upphandlingarna.
- 120** Inrätta funktion för rådgivning och utbildning för företagare om lokala upphandlingsprojekt.

Leva och bo

Lerums kommun ska ha fungerande orter där boende, arbete, samhällsservice och annat som människor efterfrågar i dagen finns nära.

Vårt samhälle genomgår just nu en omfattande omställning. Denna omställning brukar beskrivas som tre trender: urbanisering, digitalisering och globalisering. Trenderna innebär tydliga utmaningar, men också stora möjligheter. Dessa har under lång tid påverkat, och fortsätter också i framtiden, att påverka hur vi bor, arbetar och inte minst reser vare sig vi vill eller inte.

Graden av komplexitet i samhället ökar, liksom kraven på utbildning och kompetens. Detta förändrar i sin tur spelplanen för hur en region måste konkurrera med andra regioner för att kunna hävda sig. För vår region, Göteborgsregionen, och dess kranskommuner är det avgörande att företag, samhällsfunktioner och människor utvecklas positivt. Denna utveckling leder till att företag och viktig kompetens söker sig till vår region och vår kommun.

För utvecklingen i Lerum kommun gäller det att vi väljer ut det vi med fördel kan och bör påverka. Här är vi övertygade om att det är centralt att vi bygger fungerande samhällen där man kan leva ett så komplett liv som möjligt samtidigt som vi kan vara en del av en framgångsrik region. Att vara en sovstad där vi stannar vid att leverera en viss mängd bostäder per år och där vi planerar, men där planeringen är reaktiv och fragmenterad, är inte hållbart.

Vi behöver levande tätortscentrum med tydliga identiteter och en aktiv utveckling av vår landsbygd. Regionens möjligheter ska självklart tillvaratas samtidigt som mycket ska finnas tillgängligt för många utan att omfattande resande alltid måste till, detta oaktat om vi reser tillsammans eller var för sig i dagens eller framtida transportlösningar. Att tänka "nära" blir en ledord där nära till bo-arbeta-leva med samhälle, handel och naturen inpå knuten är ett tankesätt vi behöver lyfta fram och balanseras mot storstadens stadskärnor och köpstäder i vår region.

Stora förändringar ska och kommer hanteras av andra instanser än den kommunala planeringen. Detta gäller till exempel utveckling och styrande politik av ny teknologi för transportlösningar, regelverk för energieffektivitet vid byggnation, energiförsörjningssystem på nationell och internationell nivå. Vi är starkt engagerade i mängder av frågor och driver vår politik där respektive frågeställning kan få genomslag.

Värna identitet och stolthet

”Utseendefrågor” såsom de om Gråbo centrum, Lerums arenan likaså synpunkter om underhållet på sina håll, handlar i grund och botten om samma sak - vi vill alla känna oss stolta över vår närmiljö och vill trivas där vi bor och lever. Då måste saker och ting göras med omsorg och kvalitet. Vi måste värna identiteterna. Det är en större fråga än tycke och smak.

Vi vill

121 Säkerställa att byggnation i de mest centrala delarna i Lerums kommun sker utifrån områdets identitet och utformning.

122 Säkerställa kommunens arbete vad gäller drift och underhåll.

Utmaningen att bygga

Det byggs för lite bostäder i vår kommun och region. Det saknas bostäder av samtliga bostadstyper, men efterfrågan på bostadsrätter och hyresrätter är utan tvekan störst. Dessa bostäder behövs för att möta den pågående urbaniseringen och utvecklingen av vår region och efterfrågan från invånarna i vår kommun.

Vi vet att Sverige och så även västra delen av vårt land är mycket glest bebyggt. Vi vet också att det finns markägare, byggare och fastighetsbolag som vill och kan bygga. Vi vet dessutom att det finns flertalet kunder som vill och kan betala för en bostad men ändå byggs det för lite. Det klassiska resonemanget kring tillgång och efterfrågan skulle i en marknadsekonomi snabbt innebära att bostadsbristen balanserades bort, men så är inte fallet i det system som skapats i Sverige. Skälen är många men enkelt uttryckt är marknaden i stor utsträckning satt ur spel och fungerar inte på det sätt som skulle kunna hjälpa Sverige ur bostadsbristen.

Hur man än resonerar går det inte att bortse från att det är stat och kommun som genom sina regelverk, arbetssätt och politik hindrar att efterfrågade bostäder byggs, varför det är hos dessa aktörer vi måste se en förändring på bred front.

Det finns mängder med utmaningar och relevanta hänsyn som vi måste hantera nu och framgent för att samhällsutveckling och byggnation ska gå hand i hand, vilket innebär att lösningen inte heller kan vara att släppa loss marknadskrafterna oreglerat.

Vi förstår orsak och verkan och i Lerums Kommun pekar vi ut riktningen för kommunens utveckling som en del av den regionala tillväxten och även hur vi på bästa sätt skapar rätt balans mellan centralstyrning och för att på ett tillåtande sätt släppa fram de bygg-initiativ som marknadskrafterna erbjuder.

Vi vill

123

Kraftfullt effektivisera all ärendehantering kring samhällsplanering och byggnation för att säkerställa att vi får fram aktuella och relevanta beslut där det behövs så att vi kan styra vår samhällsutveckling.

124

Att aktuell långsiktsplanering för samtliga orter ska vara på plats så att bra initiativ kan välkomnas med väl avvägda bedömningar och beslut för allas bästa.

125

Att initiativ som tas av privatpersoner och byggare ska bemötas positivt, skyndsamt och på sådant sätt att initiativtagaren får sitt ärende hanterat och avgjort i rimlig tid.

Lerums Kommun 2050

Vi vill att Lerums kommun ska växa och utvecklas. Detta innebär att alla orter i kommunen kommer utvecklas, men på olika sätt. Vi ser det som viktigt att poängtera att det är efterfrågan på bostäder och samhällsutveckling som ska styra i vilken utsträckning orterna växer. Det är därför viktigt att politiken varken hindrar eller i någon större grad förbjuder initiativ som företagare och medborgare vill ta kopplat till nybyggnation.

Utbyggnad av infrastruktur och samhällsfunktioner måste följa med, vilket är något vi ser som stödprocesser som behöver optimeras för att möta expansionen och inte tvärt om att expansionen ska bromsas av den takt exempelvis kommunens plankontor och VA-enhet med flera anser sig kunna leverera. I verkligheten måste vi kompromissa, men det är ett helt annat synsätt som vi nu för fram, där vi vänder upp och ner på den rådande ordningen där centrafunktionens prestationstakt avgör.

Kraften och resurserna måste koncentreras för att få bästa resultat, därför ska den närmaste tidens utveckling fokuseras på Lerum, Floda och Gråbo. Närheten till kollektivtrafikstråken gör det attraktivt att bygga ut samhällen så att de tre centra växer samman på riktigt lång sikt.

Vi ställer oss bakom den gemensamma målbilden i Göteborgsregionen (GR) att GR-kommunerna bör växa med minst 1% per år för att säkerställa regionens utveckling.

I nedanstående delar följer vår syn på utvecklingen av några av våra tätorter som till stor del arbetats fram genom flertalet dialoger med kommunmedborgare.

Vi vill

126

Att varje ort i vår kommun ska ha en aktuell och tidsatt planering med tillhörande handlingsplan samt därtill ska en utsedd tjänsteman finnas med ansvar och befogenheter som svarar för genomförandet.

Floda

Floda är en av kommunens snabbast växande och mest attraktiva tätorter med omkring 10 000 invånare. Här har mat-kulturen satt sin prägel med flertalet nyöppnade restauranger, goda pendlingsmöjligheter med bil, buss och tåg. Med trivsamma miljöer, gott om friluftsliv för barn och vuxna har Floda goda förutsättningar att bli ännu mer attraktivt.

Vi vill fortsätta bygga på Flodas identitet som matcentrum bland annat genom att bidra till fortsatt utveckling av ett centrum för hållbar matproduktion vid Garveriet som kan få ytterligare ringar på vattnet för Flodas attraktionskraft

Flodas utveckling och förtätning ska utgå från Centrum men expandera åt det håll marknaden finner det mest fördelaktigt. Med utgångspunkt i Floda Centrum har vi goda möjligheter att expandera åt samtliga håll, varför någon större politisk reglering inte behövs. Samtidigt ser vi goda möjligheter att möjliggöra för trevliga villamattor, framförallt i Södra Floda.

Rent generellt är handeln en viktig del av Floda därför ser vi positivt på kommunens samverkan tillsammans med Floda C, som består av företagare och fastighetsägare i Floda samt Lerums Kommun. Samverkan med Floda C ska även i framtiden präglade Floda Centrums utveckling. Därför ser vi det som strategiskt viktigt att handel primärt sker i Floda Centrum, men att vi också möjliggör en framtida expansion av handelsytan vid Flodamotet. Vid Flodamotet vill vi skapa en tydlig entré in till Floda Centrum samt Södra Floda från E20 för att öka kommunens attraktivitet.

Vi vill

- 127** Skapa vackra och välkomnande entrér till Floda från Stenkullen och motorvägen.
- 128** Binda samman Norra o Södra Floda.
- 129** Utveckla företagandet för fler dagaktiva verksamheter.

Gråbo

Gråbo har de senaste åren varit en av kommunens snabbast växande tätorter. Här förenas stad och land med närhet till den stora sjön Mjörn. Det finns goda pendlingsmöjligheter och förbindelser till storstan. Med trivsamma miljöer, gott om friluftsliv för barn och vuxna har Gråbo goda förutsättningar att bli ännu mer attraktivt.

Vi vill fortsätta att utveckla och expandera Gråbo, detta på flera olika sätt. Dels vill vi integrera Mjörn som en naturlig del av Gråbo, detta då Mjörn har en central roll. Därför vill vi lansera idén om "Sjöstaden Gråbo". Detta är en vision om att få Mjörn närmare Gråbo, en idé om att bygga mot Mjörn och ta tillvara på den fantastiska sjön som vi har och tillgängliggöra dessa ytorna för en större del av befolkningen. Redan idag sträcker sig "postort" Gråbo, längs riksväg 190 till de sjönära områdena Annekärr, Alsjön och Björboholm, områden som delvis tack vara att man byggt ut det kommunala VA-nätet nu kan tillåta ytterligare bebyggelse.

Vi vill också verka för att vi ska bygga ihop Gråbo och Olstorp. Detta genom så kallade "villamattor". En fin bebyggelse som binder ihop och integrerar Olstorp med Gråbo. Vidare vill vi att man fortsätter med bebyggelsen mellan Olstorp och Stenkullen för att binda ihop Gråbo ytterligare med övriga delar av kommunen. Från Stenkullenhållet ser vi en fortsatt utbyggnad av verksamhetsområdet som skapar närliggande arbetsplatser vilket bidrar till att öka områdets attraktionskraft. Att bygga längs befintliga vägstråk, Gråbovägen och riksväg 190 kommer att underlätta för framtida utbyggnad av kollektivtrafik.

För att frigöra yta som skulle kunna bebyggas eller användas på annat sätt så vill vi verka för att kraftledningarna som idag går genom Gråbo grävs ner eller får annan dragning och därmed frigör ytor för ytterligare byggnation och förtätning. Det är därför viktigt att kommunen är konstruktiv och lösningsorienterad för att få till en nedgrävning/omdragning av kraftledningarna till stånd.

Där det är praktiskt möjligt vill vi se förtätningar av det befintliga samhället. Det vill säga där det kan byggas mer hus eller liknande vill vi att kommunen underlättar för människor och företag att bygga.

Vi vill bevara Gråbosnabben och de pendlingsmöjligheterna som finns till Göteborg och vi vet att bilen är en viktig del för gråboborna. När det byggs och expanderar anser vi att det är viktigt att man har tillräckligt med parkeringar. Vi vill också se en tvärförbindelse som går via Gråbo och över till Lerum, detta för att få ännu bättre kommunikationer.

När vi gör denna bebyggelse är det viktigt att vi behåller Gråbos "särprägel", det vill säga vad Gråbo är. För oss har Gråbo en prägel där man har nära till landet, men även nära till staden. Vi vill se ett blomstrande näringsliv med ett gott samarbete mellan kommun och företagare. Vi vill se en fortsatt byggnation och med detta vill vi få Gråbo att bli en av de mest attraktiva delarna av kommunen.

Vi vill

- 130** Möjliggöra byggnation mellan Gråbo och Mjörn.
- 131** Underlätta ytterligare byggnation i Björboholm.
- 132** Bygga ihop Gråbo och Olstorp genom så kallade "villamattor"
- 133** Underlätta företagsetableringar mellan Gråbo och Stenkullen.
- 134** Verka för ett avtal med svenska kraftnät om en alternativ dragning eller nedgrävning av kraftledningarna som går genom Gråbo.
- 135** Bevara Gråbosnabben.
- 136** Förtäta samhället där det är möjligt.
- 137** Att kommunen ska rusta upp badplatsen i Hjällsnäsviken

Sjövik

Fortsätter man norrut från Björboholm på "Retroväg" Rv190 ca 5km, längs Mjörns strand, så hamnar man i "byn" Sjövik. Härifrån utgår bland annat Gråbosnabben som på mindre än 15 minuter tar dig till Gråbo och därifrån vidare. Mellan Gråbo och Sjövik löper dessutom den delvis asfalterade banvallen från den tidigare Västgötabanan. En mycket uppskattade sträckning för såväl gående, cyklande och ridande som tar dig från Gråbo, via Annekärr, Björboholm, Nabben, och Sjöliden/Huvden till Sjöviks samhälle. Sjövik med sitt sjönära och natursköna läge, sin skola (1-6), erbjuder en lugn och trygg miljö och en närmast unik "byggemenskap". De senaste åren har intresset för Sjövik skjutit i höjden och när även kommunens borte hörn nu kommer att anslutas till det kommunala VA-nätet möjliggör detta en fortsatt försiktig utbyggnad och ytterligare en del i Lerums kommuns totala erbjudande och attraktionskraft.

Vi vill

138 Bevara skolan i Sjövik.

139 Förtäta och bygga där det är möjligt.

Lerum

Idag har Lerum omkring 21 000 invånare som bor i olika typer av bostadsformer.

Vi vill skapa förutsättningar för att arbeta vidare för en fortsatt utveckling med blandad bebyggelse med fler lägenheter och villor. Lerums karaktär kommer även fortsättningsvis kännetecknas av villabebyggelse och radhusområden, men vi kommer se en väsentlig expansion av flerbostadshus i synnerhet längs med motorväg/järnväg från Hulan till Kastenhof, men också som inslag i våra traditionella villa- och radhusområden genom en naturlig förtätning. Centralt kommer vi se byggnation på höjden som planar ut i lägre bebyggelse längre från centrala områden. Byggnationen på höjden innebär alltså att Lerums centrum kommer få en vacker "skyline". Dessa något mer framträdande hus blir intressanta landmärken och symboler för Lerum som syns från motorväg och järnväg.

Gällande bostäder vill vi se en väsentlig expansion och det är i huvudsak frågan om att släppa fram och tillåta för att därtill mobilisera det samhället har att ta ansvar för.

Lerums centrum är en nyckel för ortens utveckling på flera plan. Rent praktiskt handlar det om att leverera kommunikation, infrastruktur och utbud, men det är också frågan om att orten blir något som skapar attraktivitet för företag och människor. Attraktiviteten ska vara något mer än ett antal hus.

Vi ser ett Lerum som utvecklats med en helt annan nivå av aktivitet än idag. Lerums centrum har en blomstrande handel, mysiga torg, ytor/restauranger/caféer där människor kan mötas och en modern infrastruktur där alla trafikslag är välkomna och fungerar. Vi vet också att det här finns en efterfrågan på kontorsytor.

Vi vill titta på möjligheter att på olika sätt överbrygga den barriär järnväg och motorväg utgör. Vi tror att befintlig topografi kan gynnas av fler övergångar och att en bitvis överdäckning till och med kan realiserar. Om en bitvis överdäckningen skulle visa sig genomförbar skulle det helt förändra förutsättningarna för att möjliggöra intressanta grepp i stadsutvecklingen.

Man kan tänka sig torg, caféer men även högre hus blandat på och i anslutning till motor- och järnvägen. Vidare kan man tänka sig att Rydsberg nu får en helt ny koppling till Aspen och att vi läker ett delat Lerum.

Gör vi detta på rätt sätt kan en ökad bebyggelse bli både vacker och bra. Här måste vi verkligen ta vara på Sävån som allt för länge setts som ett hinder i stadsutvecklingen. För oss är det en slumrande resurs som kan lyftas fram och bidra till att skapa trivsel och identitet.

Idag saknar Lerums tätort den strategiska plan som möjliggör att vi kan lyfta orten till att ta plats i regionen. Avsaknaden av en strategisk plan har i viss mån sin bakgrund i att en bred politisk samsyn saknats, men också all den osäkerhet som följt med frågan om vart nya järnvägsspår ska läggas.

Vi vill

- 140** Ta fram en helt ny och framtidsinriktad strategisk planering för Lerums Centrum.
- 141** På olika sätt överbrygga den barriär som motorväg och järnväg utgör
- 142** Lyfta fram vattnet och naturen genom att bättre tillgängliggöra och integrera Sävån som den värdefulla resurs den kan vara.

Tollered

Behåll karaktären av brukssamhälle. En utmaning med Tollered är motorvägen som innebär buller och som olyckligt skär igenom samhället. Vi vill möjliggöra att bo i Tollered gamla fabrikslokaler, det är fina och vackra lokaler och det finns egentligen bara byråkratiska hinder mot att bo i dem idag. Vi vill anlägga eller åtminstone möjliggöra för promenadstråk längs sjökanten hela vägen från Tollered bort till Nääs Slott. I Tollered längs med detta promenadstråk mellan sjön och motorvägen ser vi gärna att café- och restaurangverksamhet bedrivs. Det vore intressant och praktiskt med passagerarbåttrafik mellan Floda, Nääs Slott, Tollered och Norsesund. Mellan sjön Torskabotten och Tollered centrum vill vi att det exploateras för bostäder.

Vi vill

143 Att bättre kommunikationer utvecklas.

144 Att Tollered utvecklas med mer byggnation i form av bostäder, skolor och äldreboenden

Norsesund

Kommunen bör se över möjligheten för en helt ny väg mellan Norsesund och Floda. Går inte detta bör kommunen inleda samarbete med Alingås kommun och trafikverket för att utöka och dimensionera vägen mellan E 20 och Norsesund. På det sättet kan den presenterade och önskvärda bostadsbyggnationen av 100-tals bostäder nordväst om Norsesund station möjliggöras

Vi vill

145 Ta ett nytt tag i framtidsplaneringen i samverkan med Alingsås kommun.

Stenkullen

Stenkullens "centrum" eller området nära och kring Stenkullens pendelstation, har mycket att vara stolt över men har också stor potential att utvecklas. Man talar ofta om Stenkullen som centrum i Lerums kommun, bland kommunens annars så utspridda orter. Stenkullens stolthet är alla de sportklubbar som levererat flera kända atleter, ett par framgångsrika träningscenter och där det finns närhet till naturupplevelser och rekreation. I Stenkullen finns också goda möjligheter att resa med kollektivtrafik.

Stenkullen erbjuder olika sorters boenden så som hyresrätter, bostadsrätter, radhus och villor. Det finns också många arbetsgivare genom alla de olika företag som finns och verkar i närliggande Stenkullens industriområde.

Stenkullen har kort sagt mycket att erbjuda. Men några av Stenkullens stora utmaningar är bland annat bullret från järnvägen, frånvaron av bra service och utbud av restauranger och cafeer som gör en ort levande och attraktiv. Att få en tydligare och framför allt snyggare gräns mellan bostäder och industri saknas. Det finns flera ytor mellan bostäder och industri som borde snygga upp för att göra orten mer attraktiv. Även entréerna till Stenkullen bör göras mer välkomnande och inbjudande för de invånare som bor där, människor som arbetar i området eller personer som är på besök.

Vi vill

- 146** Att Stenkullens centrala område som är i, omkring och nära beläget pendelstationen utvecklas, levandegörs och fräschas upp.
- 147** Minska bullret från järnväg och vägar.
- 148** Aktivt planera hur vi samordnar arbetsplatser/industri och boende/levande miljö så att Stenkullen utvecklas till en bra tätort.
- 149** Fortsätta utveckla Stenkullen till ett idrottscentra.

Byggnation utanför centralorterna

Vår syn på byggnation utanför tätorterna utgår från ett antal insikter och ståndpunkter. Det handlar dels om att medborgarnas fria val är centralt och de som vill hindra byggnation bör bära bevisbördan, varför en generellt positiv syn på byggnation utanför centralorterna är vår utgångspunkt.

Vi tror heller inte på att politiken ska ha en uppfostrande roll vad gäller människors val av transportmedel. Vi gillar förvisso kollektivtrafiken, men vi tycker också om bilen och cykeln. Därför anser vi att argumentet att bristande kollektivtrafik utanför centralorterna inte utgör ett argument för att förbjuda byggnation utanför tätorterna. Sverige och Lerum är glest och där samhället växer sig tätt blir det underlag för kollektivtrafik och där så ej är fallet är i många fall bilen bästa valet. Vidare bedömer vi att bilen blir allt mer miljövänlig och sammantaget ska vi inte hindra bebyggelse med det motivet att bilen kommer nyttjas.

Sammantaget har vi en tillåtande och välkomnande syn på denna sortens byggnation. Dock är det viktigt att kommunen har en proaktivitet i sin planering så att vi kan möta expansion som uppkommer naturligt i olika områden.

Vi vill

150 Välkomna människor att få bo och leva där de vill. Vi försöker se möjligheter hellre än hinder och säger helst "ja" men "nej" endast om det finns starka skäl till det.

En trygg samvaro för kvinnor och barn

Mäns våld mot kvinnor är ett omfattande problem i dagens samhälle. Våldet finns överallt och i alla delar av samhället och skiljer inte mellan rik, fattig, högutbildad eller lågutbildad. Det som denna typ av våld har gemensamt är dock att det sker bakom stängda dörrar.

Det krävs omfattande samhällsinsatser för att hitta de våldsutsatta och för att hjälpa dem till ett bättre liv. Kommunen måste ta ansvaret för att det finns akut skyddade boenden för när kvinnor lämnar. Det behövs även lägenheter för att kvinnan ska komma på benen igen efter ett uppbrott. Socialtjänsten i kommunen är också ansvarig för att kvinnorna kan hålla sig gömda genom att inte tvinga dem till delad vårdnad av barn eller att bli försörjd av förövaren. För att tidigt kunna upptäcka våld i familjen eller våld i relationer mellan unga krävs omfattande insatser i skolan från tidig ålder. Det är också ett sätt att förebygga våldet genom att uppmärksamma det och dessa olika uttrycksformer. För att vara en kommun som tar arbetet mot mäns våld mot kvinnor på allvar bör också en mansjour upprättas i kommunen, för att förhindra och förebygga våld av män. Ett vanligt problem för kvinnor som blir utsatta för våld är att de tvingas berätta samma historia många gånger om och att tvivel kan uppstå på vägen. För att förhindra detta och hjälpa kvinnor och barn på ett mer effektivt sätt krävs en större samverkan mellan de lokala myndigheterna och kommunen.

Det är avgörande för en våldsutsatt kvinnas liv att det finns en trygg plats att flytta till. I dagens läge, när det ofta är fullt på kvinnojourerna, ligger det oftast på kvinnan själv att skaffa sig en trygg plats att bo på, som hemma hos en släkting eller en vän. Det ska aldrig vara kvinnans ansvar att garantera sig en trygg plats i dessa situationer. Därtill kan inte heller anses vara en trygg plats att gömma sig hos släktingar eller vänner. Istället måste det vara kommunens ansvar att garantera att det finns trygga boenden dit kvinnor kan komma i både akuta fall och som utslussninglägenhet. Platserna måste också kunna erbjuda juridisk och social hjälp samt hjälp med barnomsorg på gemensamma boenden.

Bostadsbristen i Sverige gör det svårt för kvinnor att få tag på nytt boende efter att de sökt skydd på kvinnojour. Det gäller framför allt i de fall där kvinnorna själva saknar ekonomiska tillgångar eller möjlighet att få en hyresrätt. Detta resulterar i en inlåsningsseffekt på kvinnojourerna där kvinnorna inte kan flytta därifrån och jourerna inte kan ta emot nya behovande. Det kan också resultera i att kvinnor tvingas bosätta sig i mycket tillfälliga och olämpliga boenden. För att säkerställa en trygg övergång mellan boende på kvinnojour och en framtida egen bostad behövs ett samarbete mellan kommuner för att garantera kvinnor trygga utslussningslägenheter där de kan påbörja ett nytt liv. Dessa måste vara väl anpassade så att kvinnor enkelt kan bo där med barn och djur och leva ett så normalt liv som möjligt. Målet måste vara att det alltid ska finnas en lägenhet redo i en närliggande kommun för när behovet av att bo på kvinnojour inte längre finns.

Ett omfattande problem för kvinnor och barn som tvingas hålla sig gömda är mäns rätt till barnen de har vårdnaden över. Det är omöjligt att hålla sig gömd och skyddad om pappan till barnen har vårdnaden över barnen. Det är därför avgörande att socialtjänsten tar ansvar i kommunen och ser till att ha rutiner för hur man hanterar vårdnad och umgänge med pappor där mamman och barnen bor skyddat. Det ger en förutsättning för att kvinnor ska kunna hålla sig gömda och undvika våldet igen.

Idag ser vi tyvärr att socialtjänstens olika delar inte samarbetar och därmed inte får en klar bild utav situationen i familjen. Det är därför viktigt att det finns en samverkan mellan barn-och vuxenhandläggare på socialtjänsten för att få en helhetsbild av hur situationen ser ut. Socialtjänsten måste också ha rutiner kring försörjningsstöd så att det inte riskeras att dras in för att mannen anses kunna försörja henne. Detta riskerar annars att skapa inlåsnings i ett våldsamt förhållande. Därtill ska rutiner upprättas där det är socialtjänsten som delar ut skadestånd och underhåll till kvinnan som sedan kräver in detta från mannen. Detta för att garantera både kvinnans säkerhet och att tillgångar faktiskt tillfaller henne.

Vi vill

- 151** Upprätta skyddade boenden för kvinnor och barn samt husdjur. Friliggande och/eller flera i samma hus med tillgång till personal och eventuellt personal för barn.
- 152** Upprätta en samverkan med andra kommuner och kvinnojourer rörande skyddade boenden samt utslussningslägenheter som ska kunna erbjudas kvinnor och barn.
- 153** Att kvinnor ska slippa behöva umgås med sin förövare under tiden de bor på skyddat boende.
- 154** Upprätta tydliga rutiner hos socialtjänsten där kvinnor och barns situationer och säkerhet står i centrum.
- 155** Att förövaren ska bli av med vårdnaden om gemensamma barn när de döms för grova våldsbrott mot den andra föräldern.

Utbildningsinsatser mot våld i nära relationer

Våldet finns överallt i samhället och det är viktigt att de som ständigt arbetar med människor har kunskap om hur våldet ter sig och hur det påverkar människor. Det är avgörande för att kunna hjälpa människor. Det kommer leda till att fler personer blir hjälpta av till exempel socialtjänsten och kommunen samt att äldre människor som blir utsatta får en chans att få hjälp.

Våld mot kvinnor och barn är en av de vanligaste brotten i Sverige, men eftersom att våldet sker hemma så ter det sig inte som annat våld. Det krävs därför kunskap om dessa kvinnors situationer, varför hon agerar som hon gör och vad som bäst kan göras för att utreda brotten och hjälpa kvinnan. Ofta gäller det att agera snabbt eftersom det är vanligt att anmälningar tas tillbaka igen.

När mamman utsätts för våld, utsätts också barnet och många barn blir också själva slagna. Detta våld kan ta sig uttryck på olika sätt vilket kan upptäckas genom barns beteende, vissa blir tysta, andra utåtagerande. Genom utbildning för skolpersonal på alla nivåer kan dessa tecken upptäckas och därmed kan både barnet och mamman få en chans till ett nytt liv. Det gäller även personal på högstadiet och gymnasiet, eftersom våld i relationer är till och med lite högre bland unga. Därmed kan samtal föras med barnen och föräldrar så hon kan få hjälp.

Genom att uppmärksamma vad som är våld och de olika typerna av våld som finns redan i tidig ålder i skolan får eleverna en tydlig insikt och kan själva lära sig tidigt vad som är okej och inte. Samtidigt kan diskussioner föras om vad som ska göras förebyggande och vad våldet beror på. Här kan även hedersrelaterat våld diskuteras. Det är också viktigt att redan tidigt fånga upp våld i nära relationer eftersom det är som störst bland just unga. Därför ska det vara obligatoriskt att ställa frågor om olika typer av våld med skolans elevhälsopersonal när eleverna är i skolan. Det är också ett sätt för eleverna att få berätta om våld som de bevittnar eller blir utsatta av hemma. Det kan för många vara mycket enklare att berätta när någon ställer frågan, än att behöva ta kontakt själv. Det är också ett sätt att fånga upp ungdomar som själva kanske utövar våld för att redan tidigt ge dem hjälp att bryta detta mönster.

En kommun som arbetar aktivt mot våld i nära relationer behöver också arbeta förebyggande samt åtgärda roten till problemet. Då majoriteten av våld i nära relationer består av mäns våld mot kvinnor, vill Moderaterna upprätta en mansjour där män kan få hjälp med våldsamma och kontrollerande beteenden, förhoppningsvis redan innan någon har kommit till skada, men även efter för att förhindra att fler kvinnor råkar illa ut. På detta sätt kan vi förhoppningsvis bryta mäns aggressiva och våldsamma beteenden.

Det är viktigt att ständigt uppmärksamma våldet och informera om rättigheter och vart man kan vända sig.

Vi vill

- 156** Införa obligatorisk utbildning rörande våld i nära relationer för samtliga anställda i kommunen varje år, både de som jobbar i kommunen, socialtjänsten och äldreården.
- 157** Införa obligatorisk utbildning av all förskole- och skolpersonal i kommunen rörande våld i nära relationer och hur våldet kan ta sig uttryck på barnet.
- 158** Införa utbildning till skolungdomar från låg ålder rörande vad som är våld samt obligatoriska frågor från skolhälсан om våld i nära relationer till samtliga elever.
- 159** Upprätta en mansjour dit män kan vända sig för att få hjälp att bryta våldsamma beteenden.
- 160** Säkerställa ständig information om våld och vart man kan vända sig på offentliga platser som köpcentrum och toaletter och anslagstavlor.

Samverkan mot våld i nära relationer

Man ska inte behöva berätta samma sak flera gånger, vi behöver ett gemensamt system där kvinnan får den hjälp som behövs snabbt och inte behöver vänta. Hon ska direkt få information om sina rättigheter och om processen, hon ska inte själv behöva söka sig runt, utan ska tilldelas den hjälp hon har rätt till. Det är en stor process att våga anmäla och tvivel uppkommer många gånger under tiden. Därför är det viktigt att se till att rätt stöd och hjälp kan sättas in direkt så beslutet inte behöver fattas flera gånger.

Det underlättar för kvinnor och barn som inte behöver söka sig till flera platser. Ett sådant centrum kan också öka medvetenheten om vart hjälp finns att då. Det underlättar också för de olika myndigheterna och vården att samverka och dela erfarenheter med varandra.

Vi vill

161 Upprätta en samverkan mellan lokala myndigheter, polis, socialtjänst och kvinnojour.

162 Upprätta ett centrum mot kvinnovåld i kommunen där all kunskap och all hjälp kvinnor och barn kan behöva från kommunen och polisen samt kvinnojour finns samlad på ett ställe.

Lovaktiviteter

Moderaterna vill säkerställa lovaktiviteter för barn. På detta sättet får barn en fristad från våldet på sommaren när annan verksamhet inte är öppen. Kan vara i form av fritidsgård eller badresor eller annat liknande.

Vi vill

163 Säkerställa lovaktiviteter för barn.

Ett rikt kultur- och fritidsliv

I Lerums kommun ska det vara lätt att uppleva och utöva kultur för alla invånare. Främst genom våra kulturarv och kulturföreningar.

Kulturskolan är mycket aktiv i kommunen och står för både bredd och spetsutbildning för våra unga. Med vår politik vill vi säkerställa att kulturskolan får fler lokaler så att alla unga ska få utöva sina önskade aktiviteter.

Kommunens vackra natur med sjöar och skogar inbjuder till våra vandringsleder, bad och fiske. Andra fritidsaktiviteter finns för olika åldrar genom många olika idrotts- och fritidsföreningar. Vår politik vill verka för att tillgängliggöra mötesplatser i alla kommundelar, starta en fritidsgård för motorintresserade samt en utbyggnad av ishallen.

För att förbättra folkhälsan behövs ökad fysisk aktivitet för våra äldre medborgare på äldreboenden. Även våra barn i skolan och på fritids behöver ökad fysisk aktivitet i syfte att förbättra skolresultaten.

Ett rikt kultur- och fritidsutbud där man får chans att göra det man brinner för leder till en bättre folkhälsa.

Kulturarvet

I Lerums kommun har vi ett gediget kulturarv och flertalet kulturmärken som är en del av vår historia. Våra kulturmärken som ofta är skapade av tidigare generationer är till för nuvarande såväl som framtida generationer att åskåda såväl som åtnjuta. Tillsammans har vi ett ansvar att bevara, utveckla och bruka kulturarvet så att vi även i framtiden har detta att tillgå. Ett rikt kulturliv skapar, bevarar och utvecklar omistliga värden i samhället, medan ett förlorat kulturarv är omöjligt att återskapa.

Vi lägger därför vikt vid att kommunen aktivt ska arbeta för att bevara sitt kulturarv samt stödja möjliggöra för aktörer som ämnar att bevara Lerum kommuns kulturarv.

Vi vill

164 Skapa goda förutsättningar för de föreningar som bidrar till ett levande kulturarv.

165 Inventera det lokala kulturarvet och upprätta en handlingsplan för dess bevarande.

Förbättrade lokaler för kulturaktiviteter

Kulturskolan har långa köer och är i behov av ändamålsenliga lokaler för sin verksamhet, likaså rapporterar andra kulturutövare runt om i kommunen om en brist på lämpliga lokaler. Många av de lokaler som finns tillgängliga att hyra är nedgångna och ej anpassade till kulturaktiviteter samt saknar uppdaterad och lämplig teknisk utrustning. För att möta den efterfråga som finns vill vi rusta upp de befintliga lokalerna, undersöka vilka tillgängliga och framtida lokaler man kan anpassa till kulturaktiviteter. Samtidigt som vi värnar om det lokala kulturlivet är vi även måna om en god ekonomisk hushållning. Därav har vi som mål att ha en hög nyttjandegrad av befintliga- och nybyggda lokaler där olika verksamheter kan verka.

Vi vill

166 Att det ska finnas tillgängliga och ändamålsenliga lokaler för kulturverksamhet.

167 Upprätta kulturhus som är anpassad för kulturändamål.

168 Att kulturskolan får dimensionerade och ändamålsenliga lokaler.

169 Inventera nuvarande- och planera framtida lokaliteter för kulturverksamhet.

170 Rusta upp och uppgradera befintliga lokaler för att dessa ska kunna användas för kulturverksamhet.

Vandringsleder runt om i kommunen

Inom Lerums kommun finns det flertalet fina naturområden som uppskattas av våra invånare som under pandemi-året nyttjats mer än någonsin. För att möjliggöra så att fler kan hitta och nyttja våra fina naturområden. Genom att utöka vandringsleder kan välbefinnande och god hälsa generera friskare kommuninvånare.

En investeringskostnad med relativt lågt underhåll som kommer till nytta för många invånare, kan öka attraktivitet för kommunen och ökad naturturism kan leda till ökade intäkter för näringsidkare i närheten. Vilket kan öka turismen som i sin tur genererar god ekonomi. Detta sammantaget kan ge god hälsa och välbefinnande för kommuninvånarna.

Vi vill

171 Utveckla och tillgängliggöra våra vandringsleder runt om i Lerums kommun.

172 Utveckla och stimulera förutsättningarna för ökad turism i Lerums kommun.

Underlätta och stötta det lokala föreningslivet

Lerums kommun har ett väldigt uppskattat och aktivt föreningsliv, vilket är något som vi bör ta tillvara. Att driva förening är inte alltid helt lätt, speciellt inte för mindre och nystartade föreningar. Vi vill därför utreda hur vi på ett effektivt sätt kan vara till hjälp för vårt lokala föreningsliv, vilken hjälp som behövs för att starta en ny förening och vilken hjälp efterfrågas av föreningarna.

Vi vill

173 Tillgängliggöra mötesplatser i alla kommundelar.

174 Stimulera föreningar i Lerums kommun att möjliggöra för funktionsvarierade att delta i verksamheten.

175 Starta en fritidsgård för motorintresserade i Lerums kommun.

Fler båtplatser

I flera av kommunens sjöar är trycket på de befintliga båtplatserna stort, där efterfrågan är högre än utbudet. Att utöka antalet båtplatser för att bättre möta efterfrågan hade varit till värde för kommuninvånarna samtidigt som ett ökat utbud kan minska efterfrågan på illegala bryggor. Detta kan göras till självkostnadspris, genom att eventuella kostnader och underhåll kan exempelvis finansieras av hyresavgifter för båtplats.

Vi vill

176 Utreda möjligheten att etablera fler båtplatser kring sjöarna i Lerums kommun.

En ny tennishall

Frågan kring en ny tennishall har diskuterats länge och diskuteras fortfarande.

Vi ställer oss positiva till en ny tennishall, men måste samtidigt beakta kommunens ekonomiska intressen i frågan. Vi är måna om att komma fram till en lösning som är bra för tennisklubben samtidigt som den är ekonomiskt försvarbar för kommunen.

Vi vill

177 Möjliggöra en ny tennishall i Lerums kommun.

En ny isrink i Stenkullen

I Lerum har vi en framgångsrik och populär ishockeyförening (LHC) och en konståkningsförening (LKK) som båda bedriver sin verksamhet i Vättelehallen vilket har lett till den högsta is-belastningen i regionen. Detta resulterar i att föreningarna har svårt att boka istider vilket ofta leder till obekväma träningstider. En utbyggnad av ishallen leder till fler och attraktivare träningstider, vilket är värdeskapande för många av våra medborgare

Vi vill

178 Möjliggöra en utbyggnad av ishallen i Stenkullen.

179 Utöka istid för, träningstider, skolor och friåkning.

Vattenpalatset

Det finns ett stort behov av antingen en upprustning eller nybyggnation av ett nytt badhus i kommunen. För Lerums kommun har Vattenpalatset historiskt sett varit ett flaggskepp för kommunen som varit ett dragplåster för många människor utanför Lerums kommun. Utifrån vårt nuvarande arbete i beredningen för kultur, fritid och folkhälsa ser vi att det finns en stor efterfrågan från medborgarna av nya ”badhusrelaterade” investeringar till exempel ökad vattenyta.

En tillfällig beredning bestående av samtliga politiska partier har tillsatts för att utreda fördelar och nackdelar med de alternativ som finns. Vi har ännu inte ett låst ställningstagande utan bör verka för att det mest samhällsekonomiskt gynnsamma alternativet genomförs, där kommuninvånarnas önskemål vägs in. Vi bör därför avvakta med ett fast ställningstagande tills dess att beredningens arbete presenterats.

Vi vill

180 Att det finns ett badhus i Lerums kommun .

181 Att beslutet om nybyggnation eller renovering baseras på vilket alternativ som är mest samhällsekonomiskt gynnsamt med hänsyn till kommuninvånarnas önskemål.

Fysiska aktiviteter på skola och fritids

Ökad fysisk aktivitet har flera positiva aspekter för individen, bland annat ökad koncentrationsförmåga, bättre inlärningsmöjligheter, ökade skolresultat samt minskar övervikt och andra hälsorelaterade besvär. Ökad fysisk aktivitet ger även en förbättrad psykisk hälsa. Att tidigt engagera sig i fysiska aktiviteter leder även till långvariga effekter i bättre kroppskontroll/koordinationsförmåga och ökad sannolikhet för fortsatta fysiska aktiviteter senare i livet.

Puls för lärande är ett framgångsrikt koncept där man arbetar med fysisk aktivitet under skoltid, på daglig basis ökar man elevernas puls i ett antal minuter och har sett positiva skolresultat. Detta är en form som man arbetar med fysisk aktivitet men det bör finnas flertalet andra sätt som man skulle kunna arbeta med fysiska aktiviteter inom skolvärlden.

Vi vill

182 Öka tiden för fysisk aktivitet i syfte att förbättra skolresultaten.

183 Öka tiden för fysisk aktivitet för att förbättra psykisk och fysisk hälsa.

Ökad fysisk aktivitet för våra äldre

Ökad fysisk aktivitet har många positiva effekter för individen såväl som samhället. En ökad aktivitet leder bland annat till bättre hälsa, bättre livskvalitet och lägre samhällskostnader (minskad medicinsk vård).

Vi vill därför arbeta aktivt för att öka den fysiska aktiviteten på äldreboendena inom kommunen utifrån de förutsättningar som finns. Bättre livskvalitet och hälsa för äldre, kan leda till minskade medicinska kostnader.

Vi vill

184 Öka den fysiska aktiviteten för våra äldre medborgare på äldreboenden för att få en bättre livskvalitet, hälsa och lägre samhällskostnader.

Stärk den psykiska hälsan

Försämrad psykisk hälsa är ett växande samhällsproblem med konsekvenser av bland annat ökad sjukskrivning, arbetslöshet, kriminalitet etcetera. Det är därför viktigt att kommunen har kapacitet och rätt verktyg att behandla och förebygga psykisk ohälsa.

Vi vill

185 Utveckla och stödja förebyggande insatser i syfte att minska den psykiska ohälsan.

186 Utveckla en funktionell och effektiv rehabilitering av psykisk ohälsa.

Fysisk aktivitet på recept för barn och unga (FaB)

Antalet barn- och unga med fysisk- och psykisk ohälsa ökar och är på historiskt höga nivåer. Andelen barn med fetma har sedan 90-talet fyrdubblats och trenden visar inte på någon avtagande takt, likaså är BUP-köerna långa och 2017 kunde ingen av regionerna uppfylla vårdgarantin inom BUP.

Fysisk aktivitet har positiva effekter på viktnedgång men även på psykisk hälsa. Fysisk aktivitet på recept skrivs regelbundet ut i vården för vuxna som behöver öka sin fysiska aktivitet, men möjligheten saknas i dagsläget och i Västra Götaland regionen erbjuds i stället samtal med dietist.

I Varbergs kommun genomförde man ett arbete mellan 2018–2020 med fysisk aktivitet på recept för barn och unga i behov av ökad fysisk aktivitet. Projektet erbjöd under åren 2018 och 2019 totalt 270 aktivitetstillfällen. 2020 erbjöd man de som hade fått recept utskrivet att fortsätta med sina aktiviteter och vid projektets slut återfinns individer som fortsatt med sina aktiviteter. Totalkostnaden för projektet var 200 000 kr för de tre åren.

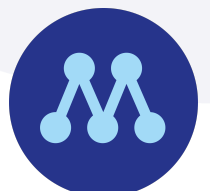
Under 2020 och 2021 utvecklade man konceptet, men under namnet friskvårds- och aktivitetsgrupper. Friskvårds- och aktivitetsgrupper inriktar sig mot barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och/eller övervikt.

Utifrån Varberg kommuns positiva erfarenheter, det stora behovet av fysisk aktivitet för målgruppen och den relativt låga kostnad projektet inneburit, kan projektet anses samhällsekonomiskt kostnadseffektivt. Vi bör därför undersöka huruvida ett liknande program kan implementeras i Lerums kommun.

Vi vill

- 187** Utöka möjligheter för barn och unga som diagnostiserats med fetma och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt är i behov av ökad fysisk aktivitet.
- 188** Utredda möjligheterna att införa fysisk aktivitet på recept eller liknanden program i Lerums kommun.

Ordning och reda i ekonomin

Vi är det partiet som tar ansvar för ekonomin- vi vill se en ekonomi i balans där vi värnar skattebetalarnas pengar.

Lerums kommun har under flera år präglats av en god ekonomi, vi har genererat stora överskott samtidigt som vi har en välfärd som rankas högt i mätningar. Även om ekonomin är bra så kan det alltid bli bättre. Vi vill hantera kommunens ekonomi som om den bestod av våra egna medel, det vill säga med sunt förnuft!

Vi har högst förtroende i frågor som hör till ekonomi och det förpliktigar. Genom vårt sunda tänk vill vi bidra till en kommun som präglas av en god välfärd och där vi har en rätt dimensionerad skattesats i förhållande till den kommunala servicen som vi erbjuder.

En effektiv organisation

Organisationen är kommunens ryggrad, utan medarbetare och en rätt dimensionerad organisation fungerar inte kommunen. Det är därför viktigt att vi reviderar den organisation vi har idag och säkerställer att vi har rätt kompetens på rätt plats.

Vi vill inte att kommunen medverkar i och driver "onödiga" projekt. Vi vill att skattemedlen används till kärnvälfärd. Vi är helt övertygade om att en genomlysning av organisationen där man prioriterar det som vi tycker är viktigast är direkt nödvändigt. Vi vill undvika onödiga projekt och kostnader som inte skapar något mervärde för invånarna. Exempel på kostnader och projekt som vi inte vill att kommunen ska ha är kamelfarmer, projekt som aldrig ger någon nytta eller kommunslogans som enbart kostar pengar. Utöver detta vill vi genomlysna vilka medlemskap kommunen har i olika organisationer och revidera dessa medlemskap. Om vi bedömer att organisationerna är överflödiga så vill vi att kommunen lämnar dessa och satsar skattemedlen på bättre saker.

Vi vill

- 189** Se över och göra en genomlysning av den kommunala organisationen och säkerställa att den är korrekt dimensionerad.
- 190** Att kommunens bolag och verksamheter ska fokusera på sin kärnverksamhet, och medlemskap eller bidrag till organisationer, projekt eller liknande som inte är del i detta ska avslutas.
- 191** Följa upp och bevakar att den nya politiska organisationen fyller sin funktion och syfte.

Minska bidragsberoendet

Det är viktigt att vi bryter det utanförskapet och bidragsberoendet som finns. Vi vill att kommunen öppnar upp för att effektivt slussa ut människor i arbete. Genom att vara en konstruktiv part och där vi anser det är rimligt med en motprestation så tror vi att vi kommer kunna få ännu fler människor i arbete.

Studerande ungdomar får studiebidrag. De ungdomar som lever i familjer med försörjningsstöd och missköter sin skolgång ska inte kompenseras med uteblivet studiebidrag med försörjningsstöd.

Vi vill se en nolltolerans mot fusk och felaktigheter vid utbetalande av bidrag. I flera andra kommuner har man sett att en ökad kontroll av misstänkt fusk faktiskt har bidragit till att fusk har minskat och likaså bidragen.

Vi vill

192

Ställa tydliga krav på motprestation i form av jobb, utbildning eller jobbsökande för att erhålla bidrag. Vid frånvaro ska inget bidrag betalas ut.

193

Att inget extra försörjningsstöd ska betalas ut till familjer som kompensation där unga i familjen får indraget studiebidrag vid ogiltig skolfrånvaro.

194

Att föräldralediga som har kompletterande försörjningsstöd ska delta i sysselsättningsåtgärder.

195

Införa noggrannare utredningar, inklusive hembesök, för att kontrollera bidragsfusk.

196

Att fusk ska polisanmälas och belopp ska krävas tillbaka.

197

Att det ska råda Nolltolerans mot fusk och felaktigheter vid utbetalande av bidrag.

Skatt och övriga intäkter

10 öre i skattesänkning motsvarar ett intäktstapp om ca 10 mkr. Det behöver inte vara ett självändamål att sänka skatten men vi ska ta ut den skatten som krävs för att säkerställa den kommunala servicen som medborgarna efterfrågar. De senaste åren har Lerums kommun visat stora överskott vilket tyder på att vi har en för hög kommunalskatt. En sänkning är rimlig sett till de resultaten som vi haft men den behöver göras i en rimlig takt. Sänkt skatt är också en frihetsfråga, det vill säga friheten att få bestämma över sina egna medel. Vi tror att en lägre kommunalskatt kan öka attraktiviteten för människor att flytta till kommunen.

Det går att exploatera på ett ekonomiskt klokt sätt vilket vi i moderaterna välkomnar. Sammantaget betyder en god ekonomi att vi kan finansiera kommunens investeringar i äldreboenden och skolor som till stor del måste ligga på kommunen.

Vi vill att man i goda tider sätter av medel och minskar resultatet för att i sämre tider kunna lösa upp och höja resultatet.

Vi vill

- 198** Sänka skatten med 10 öre per år i 4 års tid, totalt 40 öre i skattesänkning under en mandatperiod. Samt sänka skatten ytterligare om det finns möjlighet för det.
- 199** Införa en sund och ökad exploateringstakt där principen är att den ska vara självfinansierad.
- 200** Att markförsäljning ska ske till marknadspris med en öppen och transparent budgivning.
- 201** Att detaljplaner ska finansieras av exploatörer.
- 202** Att kommunen ska sätta av medel till en resultatutjämningsreserv vid goda tider.

Dina 25 kandidater

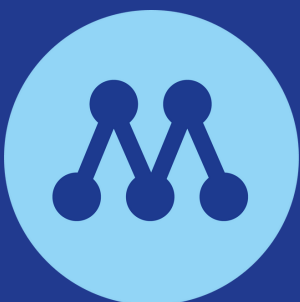
VAL TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE

Moderaterna

- 1 Viktor Lundblad, 26, Tjänsteman
- 2 Jeanette Andersson, 53, Butiksansvarig
- 3 Christopher Hansson, 31, Accounting Manager
- 4 Vincent Nordgren, 27, Ekonom
- 5 Maria Bergstedt, 54, Egenföretagare
- 6 Douglas Thisell, 73, Fd. Kronokommissarie
- 7 Lovisa Gustafsson, 22, Studerande
- 8 Ulf Utgård, 77, Fd. Officer
- 9 Marita Snällman, 66, Senior
- 10 Arne Molander, 58, Egenföretagare
- 11 Elisabeth Ottosson, 54, Statlig utredare
- 12 Oskar Brandt, 18, Studerande
- 13 Marie Sjödin, 64, Egenföretagare
- 14 Magnus Lansenfeldt, 77, Senior
- 15 Conny Leinstedt, 74, Mangementkonsult
- 16 Kai Bengtsson, 78, Egenföretagare
- 17 Eva Brodén, 56, Avfallsplanerare
- 18 Anders Jasphe, 58, Företagsutvecklare
- 19 Malin Brandt, 48, Ingenjör
- 20 Birgitta W. Rydström, 62, Beteendevetare
- 21 Patrik Torp, 55, Regionchef
- 22 Lisa Fors, 42, Försäljningskoordinator
- 23 Johan Mårtensson, 36, Entreprenör
- 24 Dennis Ramberg, 36, Brandman
- 25 Lars Erik Snällman, 71, Senior

Lerums kommun

Och vill du bli medlem?

Swisha 100 kr till 123 336 00 70,
ange namn och personnummer.